ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΣΥΝΕΧΩΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1907

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΈΤΟΣ ΙΣΤ' ΑΘΗΝΑΙ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1923 ΤΕΥΧΟΣ 192

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΕΤΟΣ ΙΣΤ' — ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1923 — ΤΕΥΧΟΣ 192

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΟ ΠΛΑΣΜΑ. Α. Τσέχωφ, μετάφρασις Κ. Σ. Κοκόλη.
Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΥΜΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ Σπ. Δεβιάζη
Ο ΣΑΛΕΠΙΤΖΗΣ Γρ. Ξενοπούλου
ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ, Δ. Α. Ζωγράφου.
Η ΕΝ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ Νίτσης Μακρῆ
Από τὰ τετράστιχα τὸ ΟΜΕΡ-ΚΑΓΙΑΜ Παύλου Γνευτοῦ
ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ.
ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ
Βιβλία καὶ Περιοδικά.—Νέαι ἐκδόσεις.

Πᾶσα ἀποστολὴ ἀτοβλέπουσα τὴν «Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν» (χειρόγραφα, Περιοδικά, βιβλία, ἐπιστολαί, συνδρομαί κ. λ. π.) πρέπει νὰ ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Διευθύντριαν:

Δ^Α ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ *Ὁδὸς Μενάνδρου 83.*

Πᾶν σύγγραμμα ἀποστελλόμενον εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς «Ἑλλην. Ἐπιθεωρήσεως» ἀναγγέλλεται δι' αὐτῆς.

ΕΡΓΑ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Διηγήματα κ. λ. π.
ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς συγγραφέως

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ
» τόμος Α'.
» » Β'.
» » Γ'.
Η ΓΚΟΥΡΑΙΝΑ, ἱστορικὸν μυθιστόρημα.
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ τόμος Α'.

Θεατρικὰ ἔργα
Διδαχθέντα ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς

Η ΜΟΝΑΧΗ. Δρᾶμα Βυζαντινὸν τρίπρακτον.
Ο ΕΞΙΛΑΣΜΟΣ. Δρᾶμα κοινωνικὸν τρίπρακτον.
Η ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ. Δρᾶμα ἱστορικὸν »
Η ΤΖΕΝΗ ΜΕ ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΤΗΣ. Κοινωνικὸν δραμάτιον μεταφρασθὲν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν
ΟΤΑΝΔΕΙΠΗ ΤΟ ΧΡΗΜΑ. Δρᾶμα κοινωνικὸν τρίπρακτον.
Η ΑΝΟΙΞΙΣ. Κοινωνικὸν δραμάτιον.
ΤΟ ΣΤΟΙ ΧΗΜΑ. Δρᾶμα μονόπρακτον.

Διάφοροι μελέται, διηγήματα, ταξειδιωτικαὶ ἐντυπώσεις, θεατρικὰ ἔργα κ.λ.π. δημοσιευθέντα εἰς δέκα πέντε τόμους τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» θὰ ἐκδοθῶσιν εἰς τόμον προσεχῶς.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν:	Ἔκδοσις ἁπλῆ	Δραχμαὶ 25.—
	» ἐκλεκτή	» 35.—
Διὰ δημόσια Γραφεῖα		» 50.—
Διὰ τὴν Εὐρώπην, Αἴγυπτον καὶ Κύπρον		Σελήνια 15.—
Διὰ τὴν Ἀμερικὴν		Δολλάρια 4.—

Αἱ συνδρομαὶ εἶνε γενικῶς προπληρωτέαι.
Αἱ ἐγγραφαὶ ἀρχονται ἀπὸ τῆς 1ης ἑκάστου μηνός.

ΤΙΜΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Ὁλόκληρος σελὶς εἰς ἓν τεῦχος	Δραχμ. 200.—
Ἡμίσεια » »	» 150.—
Τέταρτον σελίδος »	» 75.—
Ὄγδοον » »	» 50.—

Διὰ συνεχεῖς δημοσιεύσεις ἰδιαίτεραι συμφωνίαι.

ΕΤΟΣ ΙΣΤ' — ΑΘΗΝΑΙ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1923 — ΤΕΥΧΟΣ 192

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΣΥΝΕΧΩΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1907

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 83

ΡΩΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ — *Α. ΤΣΕΧΩΦ*

ΑΝΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΟ ΠΛΑΣΜΑ

Ὅσο δυνατὴ κι' ἂν ἦταν τὴ νύκτα ἡ προσβολὴ τῆς ποδάγρας, ὅσο κι' ἂν τοῦ τράβαζαν ὕστερα τὰ νεῦρα, τὸ πρωὶ ὅμως ὁ Κιστουνὸφ πῆγε στὴν ἐργασία του,στὴν τράπεζα,καὶ στὴν ὡρισμένη ὥρα ἄρχισε νὰ δέχεται τὴν πελατεία. Ἡ ὄψι του ἦταν ἐξαντλημένη καὶ βασανισμένη, μόλις μποροῦσε νὰ μιλήσῃ κι' ἀνάσαινε μὲ δυσκολία σὰν ἑτοιμοθάνατος.

— Τί ἀγαπᾶτε; ρώτησε μιὰ κυρία μὲ προκαταλυσμιαῖο ἐπανωφόρι ποὺ τὴν ἔκανε νὰ μοιάζῃ ἀπὸ πίσω σὰ σκαθάρι τοῦ κάρρου τῶν σκουπιδιῶν.

— Βλέπετε, κύριε, — ἄρχισεν ἡ κυρία νὰ μιλῇ γρήγορα — γρήγορα, — ὁ ἄνδρας μου, πάρεδρος τοῦ κολλεγίου, Στσούκιν, ἦταν ἄρρωστος πέντε μῆνες καὶ στὸ διάστημα ποὺ ἦταν, μὲ συμπάθειο, κρεββατωμένος καὶ γιατρευότανε, τὸν ἀπέλυσαν χωρὶς καμμιὰ αἰτία, κύριε, καὶ σὰν πῆγα ἐγὼ νὰ πάρω τοὺς μισθούς του, αὐτοί, βλέπετε, κράτησαν ἀπὸ τὸ μισθό του 24 ρούβλια καὶ 36 καπίκια! Γιατί, τοὺς ρώτησα «Πῆρε, μοῦ εἶπαν, ἀπὸ τὸ κοινὸ ταμεῖο κι' οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι ἐγγυηθήκανε.» Πῶς γίνεται; τάχα αὐτὸς μποροῦσε χωρὶς τὴν ἄδειά μου νὰ πάρῃ; Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ, κύριε. Γιατί λοιπόν; Ἐγὼ εἶμαι φτωχὴ γυναῖκα καὶ ζῶ μονάχα ἀπὸ τοὺς νοικάρηδες... Εἶμαι ἀδύνατη, ἀνυπεράσπιστη... Ὅλοι μὲ ἀδικοῦν κι' ἀπὸ κανένα δὲν ἀκούω ἕναν καλὸ λόγο...

Ἡ κυρία ἀνοιγόκλεισε τὰ μάτια της κ' ἔχωσε τὸ χέρι στὸ ἐπανωφόρι γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ μαντίλι της. Ὁ Κιστουνὸφ πῆρε τὴν αἴτησί της κι' ἄρχισε νὰ τὴ διαβάζῃ.

— Παρακαλῶ, τί συμβαίνει; — εἶπε καὶ σήκωσε τοὺς ὤμους. Δὲν καταλαβαίνω τίποτα. Φαίνεται κυρία, κάνατε λάθος. Ἡ αἴτησί σας δὲν ἀποβλέπει ἐμᾶς καθόλου. Λάβετε τὸν κόπο νὰ πᾶτ' ἐκεῖ ποὺ ὑπηρετοῦσεν ὁ ἄνδρας σας.

— Μά - α, κύριε, σὲ πέντε μέρη πιὰ ἤμουνα καὶ πουθενὰ δὲ θέλησαν νὰ πάρουν τὴν αἴτησί μου! — εἶπεν ἡ Στσούκιν. Ἔχασα πιὰ τὰ λογικά μου, καὶ καλὰ ποὺ ὁ γαμπρός μου, 'γιὰ νὰ τοῦ δίνῃ ὁ Θεός, ὁ Μπορὶς Ματθαῖτς μὲ συβούλεψε νἄρθω σὲ σᾶς. «Πηγαίνετε, μητέρα, μοῦ εἶπε, στὸν κύριο Κιστουνόφ· εἶνε ἄνθρωπος μ' ἐπιρροὴ καὶ γιὰ σᾶς ὅλα μπορεῖ νὰ τὰ κάνῃ»... Βοηθῆστέ με, κύριε!

— Τίποτα δὲν μποροῦμε, κυρία Στσούκιν, νὰ σᾶς κάνουμε... Πρέπει νὰ τὸ καταλάβετε· ὁ ἄνδρας σας, ὅσο μπορῶ νὰ κρίνω, ἦταν στὴν ἰατρικὴν ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ, ἐνῷ τὸ κατάστημά μας εἶνε ἰδιωτικό, ἐμπορικό, εἶνε τράπεζα. Πῶς δὲν τὸ καταλαβαίνετε!

Ὁ Κιστουνὸφ ξανασήκωσε τοὺς ὤμους του καὶ γύρισε σ' ἕναν κύριο μὲ στρατιωτικὴ στολὴ καὶ μὲ πρησμένο μάγουλο.

— Κύριε, ἐξηκολούθησε παραπονετικὰ τὸ σκοπό της ἡ Στσούκιν, ἂν δὲν πιστεύετε πῶς ὁ ἄνδρας μου ἦταν ἄρρωστος ἔχω πιστοποιητικὸ τοῦ γιατροῦ! Ὁρίστε, 'δέτε το!

— Ὡραῖα, σᾶς πιστεύω, εἶπεν ἐρεθισμένος ὁ Κιστουνόφ, ἀλλὰ σᾶς λέγω καὶ πάλι πῶς αὐτὸ δὲν ἀποβλέπει ἐμᾶς. Μὰ εἶνε περίεργο, εἶνε γελοῖο μάλιστα! Ὁ ἄνδρας σας δὲν ξέρει τάχα ποῦ πρέπει νὰ πᾶτε;

— Αὐτός, κύριε, τίποτα δὲν ξέρει. Κοπανίζει ὅλο τὸ ἴδιο: » Δὲν εἶνε δουλιά σου! Γκρεμήσου!» κι' ὅλο τέτοια... Ἀμὲ ποιανοῦ δουλειὰ εἶνε; Ὅλοι τους στὸ σβέρκο μου κάθουνται! Στὸ σβέρ - κο μου! Ὁ Κιστουνόφ ξαναγύρισε στὴν Στσούκιν καὶ ἄρχισε νὰ τῆς ἐξηγῇ τὴ διαφορὰ ποῦ ἔχουν μεταξύ τους ἡ ἰατρικὴ ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ ἰδιωτικὴ τράπεζα. Ἐκείνη τὸν ἄκουσε προσεκτικά, κούνησε τὸ κεφάλι της πῶς εἶνε σύμφωνοι καὶ εἶπε·

— Σωστά, σωστά, σωστά!... Καταλαβα, κύριε. Αἴ, τότες, κύριε, διατάξατε νὰ μοῦ δώσουν ἔστω καὶ 15 ρούβλια! Πάει καλά, μὴ μοῦ τὰ δίνετε ὅλα μὲ μιᾶς.

— Οὔφ! ἀναστέναξε ὁ Κιστουνὸφ καὶ τίναξε πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ κεφάλι του. Μὰ σεῖς δὲν παίρνετε κάβο! Καταλάβατε λοιπόν, πῶς νἄρχεσθε σ' ἐμᾶς γιὰ τέτοια πράμματα, εἶνε τὸ ἴδιο σὰ νὰ ζητᾶτε, λόγου χάριν, διαζύγιο στὸ φαρμακεῖο ἢ στὸ δημόσιο σφραγιστήριο, τὶ φταῖμ' ἐμεῖς ἂν δὲν σᾶς ἔδωκαν ὅσα ἔπρεπε;

— Κύριε, θὰ δέομαι αἰώνια στὸ Θεό, λυπηθῆτέ με τὴν ὀρφανή, εἶπε μὲ δάκρυα ἡ Στούκιν, εἶμαι γυναῖκα ἀνυπεράσπιστη, ἀδύνατη... θὰ πεθάνω ἀπὸ τὰ βάσανα... Δίκες μὲ τους νοικάρηδες, σκοτοῦρες μὲ τὸν ἄνδρα μου, τρεχόματα γιὰ τὸ νοικοκυρειό, καὶ μέσ' αὐτὰ νηστεύω κηόλας γιὰ νὰ μεταλάβω καὶ ὁ γαμπρός μου δὲν ἔχει δουλειά... Μονάχα ποῦ βγῆκε τ' ὄνομά μου πῶς πίνω καὶ τρώω, κ' ἐγὼ μόλις κρατιέμαι στὰ πόδια μου... Ὅλη τὴ νύκτα μάτι δὲν ἔκλεισα.

Τὸν Κιστουνὸφ ἔπιασαν παλμοί. Μὲ πρόσωπο μαρτυρικὸ ἔσφιξε τὸ χέρι στὴν καρδιά του καὶ ξανάρχισε νὰ ἐξηγῇ στὴν Στσούκιν, ἡ φωνή του ὅμως κόπηκε...

— Ὄχι, μὲ συγχωρῆτε, δὲν μπορῶ νὰ μιλῶ μαζῆ σας, — εἶπε μὲ μιὰ χειρονομία ἀπελπιστική. — Τὸ κεφάλι μου πιὰ ζαλίστηκε. Κ' ἐμᾶς ἐμποδίζετε καὶ σεῖς χάνετε τὸν καιρό σας ἄδικα. Οὔφ... Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς, εἶπε σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους, ἐξηγήσατε, παρακαλῶ, στὴν κυρία Στσούκιν. Ὁ Κιστουνὸφ ἔκανε τὸ γύρο τῶν πελατῶν, πῆγε στὸ ἰδιαίτερο γραφεῖό του καὶ ὑπέγραψε καμμιὰ δεκαριὰ ἔγγραφα, ἐνῶ ὁ Ἀλεξέϊ Νικολάϊς ἐξακολουθοῦσε νὰ καταγίνεται μὲ τὴ Στσούκιν. Καθισμένος στὸ γραφεῖο του ὁ Κιστουνὸφ ἄκουε ἀδιάκοπα δυὸ φωνές: τὸ μονότονο μπάσο τοῦ Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς καὶ τὴν κλαψιάρικη φωνὴ τῆς Στσούκιν...

- Εἶμαι ἀνυπεράσπιστη γυναῖκα, ἀδύνατη, ἀρρωστιάρα, — ἔλεγε ἡ Στσούκιν. Μπορεῖ νὰ φαίνουμαι δυνατή, μ' ἀνίσως ἐξετάσατε, οὔτε μιὰ φλεβίτσα δὲν ἔχω γερή. Μόλις κρατιέμαι στὰ πόδια μου καὶ δὲν ἔχω καθόλου ὄρεξι... Σήμερα χωρὶς καμμιὰ εὐχαρίστησι ἤπια καφέ.

Ὁ Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς τῆς ἐξηγοῦσε τὴ διαφορὰ ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ στρατιωτικῆς καὶ ἰδιωτικῆς ἐργασίας καὶ τὸ δύσκολο σύστημα πῶς νὰ διευθύνῃ τὰ ἔγγραφα. Στὸ τέλος ἀπέκαμε καὶ τὸν ἀντικατάστησε ὁ λογιστής.

— Τί σιχαμερὴ γυναῖκα! Φρίκη! εἶπε θυμωμένος ὁ Κιστουνὸφ καὶ τσακίζοντας νευρικὰ τὰ δάκτυλά του, κάθε λίγο καὶ λιγάκι ζύγωνε στὴ μποτίλια μὲ τὸ νερό.- Τί κουτή, ντουβάρι! Κ' ἐμένα βασάνισε κι' αὐτοὺς θὰ κατακουράσῃ, ἡ παλιογυναῖκα! Οὔφ.. ἡ καρδιά μου κτυπᾷ!

Ὕστερ' ἀπὸ μισὴν ὥρα κουδούνισε καὶ παρουσιάστηκε ὁ Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς.

— Τί κάνετ' ἐκεῖ; τὸν ρώτησε ἀποκαμωμένος ὁ Κιστουνόφ.

— Μὲ κανένα τρόπο δὲν παίρνει, Πιότρ Ἀλεξάνδριτς! Μᾶς καταβασάνισε. Ἐμεῖς τῆς λέμε ἄσπρο κι' αὐτὴ μᾶς λέει μαῦρο.

— Δέν... δὲν μπορῶ ν' ἀκούω τὴ φωνή της... Ἀρρώστησα... δὲν ἀντέχω...

— Νὰ φωνάξουμε τὸν πορτιέρη, Πιότρ Ἀλεξάνδριτς, νὰ τὴ βγάλῃ ἔξω.

— Ὄχι, ὄχι! εἶπε τρομαγμένος ὁ Κιστουνόφ· Θ' ἀρχίσῃ τὶς κλαψιάρικες φωνές της, καὶ τὸ σπίτι ἔχει πολλὲς κατοικίες. Ποιὸς διάβολος ξέρει τὶ μποροῦν νὰ φαντασθοῦν... Προσπαθῆστε, μάτια μου, ὅπως - ὅπως νὰ τῆς δώσετε νὰ καταλάβῃ.

Ὕστερ' ἀπὸ πέντε λεπτὰ ἀκούστηκε πάλι τὸ μουρμούρισμα τοῦ Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς. Πέρασ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας καὶ τὸ μπάσο του τὸ ἀντικατέστησε ἡ δυνατὴ φωνὴ τενόρου τοῦ λογιστοῦ.

— Τρο-με-ρὴ παλιογυναῖκα! - εἶπε ἐρεθισμένος ὁ Κιστουνὸφ καὶ σήκωσε νευρικὰ τοὺς ὤμους του.- Κουτὴ σὰ μουλάρι, ποὺ νὰ τὴν πάρ' ὁ διάβολος! Θαρρῶ, πῶς ξαναρχίζει ἡ ποδάγρα μου... Πάλι ἡμικρανία...

Στὴ διπλανὴ κάμαρη ὁ Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς, ἀποκαμωμένος δὲ βάσταξε πιὰ καὶ μὲ τὸ δάκτυλό του κτύπησε τὸ τραπέζι κι' ὕστερα τὸ μέτωπό του...

— Μὲ λίγα λόγια, δὲν ἔχετε κεφάλι, εἶπε, μά... νά...

— Αἴ, αἴ, αὐτὰ δὲν περνοῦν... εἶπε πειραγμένη ἡ γρηά. - Τῆς γυναίκας σου νὰ κάνῃς ἔτσι... Σαλιγκάρι! Μὴν παραξαπλώνῃς τὰ χέρια σου.

Ὁ Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς τὴν κύτταζε ἀγριεμένος, μὲ λύσσα, σὰ νἄθελε νὰ τὴν καταπιῇ καὶ μὲ φωνὴ σιγανή, πνιγμένη εἶπε:

— Ὄξ' ἀπ' ἐδῶ!

— Τί-ί; πάτησε ἔξαφνα κλαψιάρικες φωνὲς ἡ Στσούκιν. Καὶ πῶς τολμᾶς; Ἐγὼ εἶμαι γυναῖκα ἀδύνατη, ἀνυπεράσπιστη, δὲν τὸ ἐπιτρέπω! Ὁ ἄνδρας μου εἶνε πάρεδρος τοῦ κολλεγίου! Παλιοσαλιγκάρι! Θὰ πάω στὸν δικηγόρο τὸν Δμήτρι Κάρλιτζ καὶ θὰ

σὲ κάνω νὰ χάσῃς τ' αὐγὰ μὲ τὰ καλάθια; Τρεῖς νοικάρηδες τοὺς ἄφησα στὸ δικαστήριο, ἀμ' ἐσένα γιὰ τ' ἀδιάντροπα τὰ λόγια σου θὰ σὲ κάνω στὰ πόδια μου νὰ πέσῃς! Θὰ πάω στὸ διευθυντή σου! Κύριε! κύριε!

— Γκρεμήσου ἀπ' ἐδῶ, πανούκλα! — ἄφρισε ὁ Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς.

Ὁ Κιστουνὸφ ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ κύτταξε.

— Τί τρέχει; ρώτησε μὲ κλαψιάρικη φωνή.

Ἡ Στσούκιν, κόκκινη σὰν ἀστακός, στεκότανε στὴ μέση τῆς κάμαρης, στριφογύριζε τὰ μάτια της καὶ πηρούνιαζε τὸν ἀέρα μὲ τὰ δάκτυλα. Οἱ ὑπάλληλοι, κόκκινοι κι' αὐτοί, στεκόντανε στὰ πλάγια καὶ βασανισμένοι, κυττάζονταν σὰν παλαβωμένοι.

— Κύριε! — ὥρμησε στὸν Κιστουνὸφ ἡ Στσούκιν.. Νά, αὐτός, αὐτὸς ὁ ἴδιος... νά, αὐτός... (κ' ἔδειχνε τὸν Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς) κτύπησε τὸ δάκτυλο στὸ κουτελό του κι' ὕστερα στὸ τραπέζι... Ἐσεῖς τὸν διατάξατε νὰ ξεδιαλύνῃ τὴ δουλειά μου, κι' αὐτὸ κοροϊδεύει... Ἐγὼ εἶμαι ἀδύνατη γυναῖκα, ἀνυπεράσπιστη... Ὁ ἄνδρας μου εἶνε πάρεδρος τοῦ κολλεγίου, κ' ἐγὼ ἡ ἴδια κόρη ταγματάρχου!

— Καλά, κυρία,- εἶπε μὲ ἀναστεναγμὸ ὁ Κιστουνόφ,- θὰ ἐξετάσω... θὰ λάβω μέτρα... πηγαίνετε... ὕστερα!

— Καὶ πότε θὰ τὰ λάβω, κύριε; Ἐμένα σήμερα μοῦ χρειάζονται τὰ χρήματα.

Ὁ Κιστουνὸφ ἔφερε τρεμουλιαστὰ τὸ χέρι του στὸ μέτωπο, ἀναστέναξε κι' ἄρχισε πάλι νὰ ἐξηγῇ.

— Κυρία, σᾶς τὸ εἶπα, ἐδῶ εἶνε τράπεζα, ἰδιωτικὸ κατάστημα, ἐμπορικό... Τί θέλετε λοιπὸν ἀπὸ μᾶς; Μᾶς ἐμποδίζετε, πρέπει νὰ τὸ νοιώσετε.

Ἡ Στσούκιν τὸν ἄκουσε κι' ἀναστέναξε.

— Σωστά, σωστά... εἶπε. - Μά, κύριε, θὰ μοῦ κάνετε τὴ χάρι, θὰ δέομαι στὸ Θεὸ γιὰ σᾶς, φανῆτε σὰν πατέρας, ὑπερασπισθῆτε με. Ἀνίσως τὸ πιστοποιητικὸ τοῦ γιατροῦ δὲ φθάνει, μπορῶ νὰ σᾶς φέρω πιστοποιητικὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἀστυνομία... Διατάξτε νὰ μοῦ δώσουν τὰ χρήματα.

Τὰ μάτια τοῦ Κιστουνὸφ θόλωσαν. Ξεφύσησε ὅσον ἀέρα εἶχαν τὰ πνευμόνια του καὶ ἀποκαμωμένος ἔπεσε σὲ μιὰ καρέκλα.

— Πόσα θέλετε; ρώτησε μὲ ἀδύνατη φωνή.

— 24 ρούβλια καὶ 36 καπίκια.

Ὁ Κιστουνὸφ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη τὸ πορτοφόλι του, πῆρε ἕνα εἰκοσιπεντάρικο καὶ τῶδωκε στὴν Στσούκιν.

— Πάρτε το καί... καὶ φύγετε!

Ἡ Στσούκιν τύλιξε στὸ μαντίλι τους τὰ χρήματα· τῶκρυψε, κι' ἀφοῦ ζάρωσε τὸ πρόσωπό της σ' ἕνα γλυκό, λεπτό, κοκέτικο μάλιστα χαμόγελο, ρώτησε·

— Δὲ γίνεται, κύριε, νὰ ξανάρθῃ ὁ ἄνδρας μου στὴ θέσι του;

— Φεύγω... εἶμαι ἄρρωστος... εἶπε ὁ Κιστουνὸφ μὲ ἐξαντλημένη φωνή.— Μ' ἔπιασε φοβερὰ ἡ καρδιά μου.

Ὅταν ὁ Κιστουνὸφ ἔφυγε, ὁ Ἀλεξέϊ Νικολάϊτς ἔστειλε ν' ἀγοράσουν στάλες, κι' ἀφοῦ πῆραν ὅλοι ἀπὸ 20 σταγόνες, ἔπιασαν τὴ δουλειά τους, ἐνῶ ἡ Στσούκιν δύο ὧρες ἀκόμα καθότανε στὴν εὔσοδο καὶ κουβέντιαζε μὲ τὸν πορτιέρη, περιμένοντας πότε θὰ γυρίσῃ ὁ Κιστουνόφ.

Ξαναπῆγε καὶ τὴν ἄλλην ἡμέρα.

(Μετάφρασις) Κ. Σ. ΚΟΚΟΛΗΣ.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΥΜΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

Εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη ὑπάρχουν ἐποχαὶ τοσοῦτον χαρακτηριστικαί, ὥστε δὲν δύνανται νὰ διαφύγωσι τὴν προσοχὴν τοῦ ἱστορικοῦ. Ἐποχὰς τοιαύτας ἔχει πλείστας τὸ ἑλληνικὸν Ἔθνος, κατὰ τὴν μακρὰν σταδιοδρομίαν του. Μεταξὺ τούτων συγκαταλέγεται καὶ ἡ πρὸ ἑκατονταετίας, ὅτε εἰς τὴν ἐν Ζακύνθῳ ἔπαυλιν τοῦ Λουδοβίκου Στράνη, ὁ **Σολωμὸς** ἐποίησεν τὸν περιλάλητον **Ὕμνον εἰς τὴν Ἐλευθερίαν**

Εἶχον παρέλθῃ περίπου εἴκοσι δύο αἰῶνες ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ, ἣν ὁ Πίνδαρος, ὁ ἡγεμὼν τῶν λυρικῶν, ὕμνησεν ἰδίως τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἥρωας. Εἰς τοὺς μακροὺς αὐτοὺς αἰῶνας συναντᾶ, κανεὶς ἔτη δόξης αἴγλης, νικῶν, εὐτυχίας ἀλλὰ καὶ ἐποχὰς ταπεινώσεως ἥττης, δυστυχιῶν, δουλείας, ἕως οὗ **ὀλίγιστοι** ἱεραγωνισταὶ ἐξηγέρθησαν ἐρρωμένως, κατὰ **μυρίων** βαρβάρων κατακτητῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς τῆς Ἑλλάδος γῆς. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῆς πατριωτικῆς ἐξεγέρσεως ἐγεννήθη ὁ Σολωμός, ὁ μόνος ὁ ὁποῖος δύναται, νὰ λάβῃ θέσιν πλησίον τοῦ Πινδάρου. Ἀλλὰ ὁ Ζακύνθιος λυρικὸς ποιητής, εἶνε εὐτυχέστερος, τοῦ ἐκ Κυνὸς Κεφαλαῖς τῶν Θηβῶν, διότι ὑμνεῖ τὸν ἀληθῆ Θεὸν καὶ τοὺς θείους ἐκείνους ἥρωας τοῦ ἱεροῦ

ἡμῶν ἀγῶνος. Ὁ ἀρχαῖος λυρικὸς ἤκμασεν ἐν ἡμέραις δόξης, εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ὁ νεώτερος, ἐν ἡμέραις καθ' ἃς ὁ Ἑλληνισμὸς ἦτο ταπεινὸς, ταπεινότατος, ἔσχεν ὅμως τὴν εὐτυχίαν νὰ ἴδῃ τὴν ἀνάστασιν τῆς πατρίδος καὶ νὰ ὑμνήσῃ τοὺς πρώτους ἀθάνατους ἄθλους τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, μὲ νέαν λυρικὴν ποίησιν, νὰ ὑμνήσῃ ἄθλους ἐφαμίλλους τῶν ἀλκίμων ἡρώων τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος. Πολλοὶ ἄλλοι ποιηταὶ ὕμνησαν τὸν ἀγῶνά μας, ἀλλὰ τὰ ποιήματά των δὲν ἐπέζησαν διότι ἐστεροῦντο τοῦ θείου πυρός, ὅπερ φλογίζει, φωτίζει, ἀνυψώνει. Ὁ Ἀλέξανδρος Σοῦτζος, εἶναι γνωστόν, ὅτι κατεδίκασεν εἰς θάνατον, χάριν τῆς γλώσσης, τὸν ἡγεμόνα τῶν ὑμνητῶν τῆς Ἐλευθερίας, ἀλλὰ δὲν ἐγένετο προφήτης. Ἡ ἐθνικὴ ποίησις τοῦ Σολωμοῦ, ἔχει ἱστορικὴν σπουδαιότητα, καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἡμετέρας λογοτεχνίας κατέχει τὴν πρώτην θέσιν.

***

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος, γράφοντες τὸ ἀσθενὲς τοῦτο σημείωμα διὰ τὴν **Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν** νομίζομεν καλὸν νὰ παραθέσωμεν εἰς ἑλληνικὴν μετάφρασιν, χάριν τῶν ἀγνοούντων τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, τὰς κρίσεις τὰς ὁποίας, κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1859 ἐν τῷ περιοδικῷ Crepuscolo, ἐδημοσίευσεν ὁ κλεινὸς ἰταλὸς συγγραφεὺς Κάρολος Τέγκας. Προσέτι θὰ ἀναγράψωμεν, μετά τινας παρατηρήσεις καὶ τοὺς μεταφραστὰς τοῦ ὕμνου μας. Ἰδοὺ τί λέγει ὁ Τέγκας:

« Ὁ Διονύσιος Σολωμὸς εἶναι ἐκ Ζακύνθου, ἐκ τῆς « νήσου, ἡ ὁποία ἔδωκεν εἰς τὴν Ἰταλίαν τὸν Φώσ- « κολον. Ὡς πάντες σχεδὸν οἱ Ἑπτανήσιοι ἐξεπαι- « δεύθη ἐν Ἰταλίᾳ. Ἦτο φοιτητὴς τῆς νομικῆς σχο- « λῆς τῆς «Παβίας» μορφωθεὶς εἰς ἀμφοτέρας τας « φιλολογίας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα, ἀκριβῶς « ὅταν ἡ Ἑλλας ἠγωνίζετο δια τὴν Ἐλευθερίαν. « Τότε ἔγραψε τὸν περίφημον ***Ὕμνον*** εἰς ***τὴν Θεὰν*** « ***Ἐλευθερίαν*** ἆσμα πολεμικόν, φλογερόν καὶ μὲ « δύναμιν φαντασίας, προωρισμένον να ἐξάπτῃ τας « καρδίας τῶν ἀγωνιζομένων. Ἔσχε δὲ καὶ ἔκτακ- « τον ἐπιτυχίαν εἰς τὴν μελοποίησιν καὶ ὁ λαὸς ὁ « ὁποῖος κατενόησε τὴν καλλονήν του τὸ τραγουδεῖ. « Ὁ Σολωμὸς ἦτο μελαγχολικῆς φύσεως. Ἐπίσης ἦτο « μέχρις ὑπερβολῆς μετριόφρων ὥστε εἰς τὴν ἀρχὴν « ἐδίσταζε να ἐπιτρέψῃ τὴν ἔκδοσιν τῶν ποιητικῶν « του ἔργων. Οὔτε ἤθελε να δώσῃ εἰς τα ποιήματά « του τὴν ἐπισημότητα, τὴν ὁποίαν εἰμποροῦσε να « προσθέσῃ τὸ ὄνομά του. Καὶ ὅμως ὁ κόμης Σολω- « μός, ἦτο γεννημένος να γράφῃ δια τὸν λαόν. Τα « τραγούδια του, τα ὁποῖα ἐδημοσίευσε βραδύτερον, « ἔχουν τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὴν μορφὴν τῶν κλέφτι- « κων τραγουδιῶν. Ἡ «Φαρμακωμένη» του, εἶνε « ἀπὸ τα πλέον χαριτωμένα. Εἶνε δάκρυα ποιητοῦ « δια τὴν Ἑλληνίδα κόρην τὴν ὁποίαν, ἰταλὸς ἐρα- « στὴς ἠπάτητε καὶ ἐκείνη ἀπὸ ἀπελπισίαν ἐδηλητη- « ριάσθη.

« Ὁ κλαυθμὸς ἐκεῖνος ἔχει κάτι τι τὸ ἁπλοῦν καὶ « περίλυπον, τὸ ὁποῖον σπαράζει τὴν καρδίαν. Ὁ « ποιητὴς ὅστις ὑπῆρξε φίλος τῆς κόρης καὶ συχνά- « κις τὴν ἄκουε νὰ τραγουδῇ τα τραγούδια του τὴν « ὑπερασπίζεται ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν ἥτις τὴν « ἤθελε ἀτιμασθεῖσαν. Οἱ ἀκούσαντες να ἀντηχῇ τὸ « τραγοῦδι τοῦτο εἰς τὴν νῆσον περιγράφουσι τὴν « μαγικὴν μελαγχολίαν ἐκείνου τοῦ παραπόνου, γε- « μάτου ἀπὸ γλυκύτητα καὶ ἀπὸ δάκρυα. Ὑψηλο- « τέρας ἐμπνεύσεως εἶναι ***ὁ Λάμπρος*** ποίημα τοῦ « ὁποίου ὁ Σολωμὸς ἐδημοσίευσε μόνον ἀπόσπασμα. « Τὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ τὸ ἐζήτησεν ἡ σύζυγος τοῦ « Ἁρμοστοῦ καὶ τὸ ἔλαβε ἀφοῦ τὸν παρεκάλεσε θερμά. « Εἶναι ἡ ἱστορία ἑνὸς διαφθορέως, ὅστις καταλείπει « τὴν ἀτιμασθεῖσαν κόρην ἀφοῦ τὴν ἔκαμε μητέρα « τριῶν τέκνων. Μετά τινα χρόνον εὑρίσκεται ἐντὸς « ἐκκλησίας τήν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ἐπο- « χὴν καθ' ἣν οἱ φίλοι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνταλλάσουν « τὸ φίλημα τῆς ἀδελφότητος.

« Ὁ Λάμπρος, ὁ ἥρως τοῦ ποιήματος, προσπαθεῖ νὰ « ἐξέλθῃ τῆς ἐκκλησίας ἄλλα τὸν σταματᾶ μία φωνὴ « λέγουσα «***Χριστὸς ἀνέστη***» τρέχει πρὸς τὴν ἄλλην « θύραν καὶ ἔπειτα πρὸς τρίτην καὶ ἡ ἰδία φωνὴ τὸν « ἐμποδίζει να ἐξέλθῃ. Τότε τὸν καταδιώκουν τρία « φαντάσματα, φαντάσματα πελιδνά, ρακένδυτα τα « ὁποῖα ἀναγνωρίζει ὡς τέκνα του. Ματαίως προσ- « παθεῖ νὰ τὰ ἀποφύγῃ. Ματαίως προσπαθεῖ να προ- « φυλαχθῇ ὄπισθεν τοῦ ἁγίου Βήματος. Τα παιδιά « του τοῦ ἐπιτίθενται, τὸν περιστοιχίζουν, καὶ ἐπὶ « τέλους τὸν φιλοῦν κατα τὴν πασχαλινὴν συνήθειαν. « Ἀλλα μὲ τὸ φίλημα αὐτὸ ἀφίνουν εἰς τὸ στόμα του « τὸ νεκρικὸ βαμβάκι, ποῦ εἶχαν εἰς τα χείλη των, « κατὰ τὴν κρατοῦσαν δια τοὺς νεκροὺς συνήθειαν. « Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν τὸν ἐγκατέλειπον « πλέον οἱ νεκροί. Εἰς μάτην ἀγωνίζεται ν' ἀπαλ- « λαγῇ. Ὑπέφερε φρικτα καθ' ὅλην τὴν νύκτα, καὶ « μόλις κατα τὴν πρωΐαν τὸν ἀφίνουν ὅταν ὁ Λάμ- « προς πίπτει λιπόθυμος ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ « Ἁγίου Βήματος. Ὅταν συνέρχεται εἶνε πλέον ὡς « παράφρων ἀπὸ τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεώς του. « Τὸ ποίημα αὐτὸ εἶνε τρομερόν. Ἐνθυμίζει πολὺ « τὴν ποίησιν τοῦ Βύρωνος, ἔχει ὅμως πρωτοτυπίαν « ζωηράν, εἰς τὴν ἀλληλουχίαν καὶ τὴν σύλληψιν.

Ὡς ὁ εὐμενὴς ἡμῶν ἀναγνώστης εἶδεν ὁ ἰταλὸς τεχνοκριτης δὲν εἶχε γνῶσιν τῶν ***Εὑρισκομένων*** τοῦ Σολωμοῦ διότι ἐδημοσιεύθησαν ἐν Κερκύρᾳ κατὰ τα μέσα τοῦ 1859. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ***Λάμπρου*** εἶχε δημοσιευθῇ ἀνωνύμως εἰς τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τοῦ κερκυραϊκοῦ περιοδικοῦ ***Ἰόνιος Ἀνθολογία*** (Ἰανουάριος 1834) μὲ τὴν ἑπομένην σημείωσιν, τὴν ὁποίαν, ὡς ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ μεγάλου Μαντζάρου εἶχε στείλει ὁ ἴδιος Σολωμὸς μετα τοῦ ἀποσπάσματος:

« Αὐτὸ τὸ κομμάτι τῆς ποιήσεως, ποῦ ἐχορήγησε « ἡ φιλία τοῦ συγγραφέως, εἶναι παρμένον ἀπὸ τὸ « τέταρτον κεφάλαιον ἑνὸς ***Ἠθικοῦ Ποιήματος*** « ἐπιγραφομένου **Ὁ Λάμπρος** συνθεμένου εἰς « τὴν λεγομένην ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς ***ottava rima.*** « Ἀρκεῖ να εἴπωμεν εἰς διασάφησιν ὅτι ὁ Λάμπρος, « ἄνθρωπος μεγαλόψυχος ἀλλα διεφθαρμένος καὶ « διαφθορεὺς ἠπάτησε τὴν Μαρίαν, ἀκόμη δεκαπέντε « χρόνων παρθένον, ὑποσχόμενος να τὴν στεφα- « νωθῇ καὶ ἔκαμε μὲ ἐκείνην ἕνα θηλυκὸν καὶ τρία « ἀρσενικά, τα ὁποῖα ἔρριψεν εἰς τὸ ὀρφανοδοχεῖον. « Τὸ περιγραφόμενον συνέβη μετὰ δεκαπέντε χρό- « νους — Εἶναι ἡ νύκτα μετὰ τὴν πρώτην ἡμέραν « τοῦ Πάσχα.»

Ὁ ποιητὴς ἐμιμήθη τὴν καθαρεύουσαν, δια να μὴ λάβωσιν ὑποψίαν οἱ ἀναγνῶσται ὅτι ἐγράφη ἀπὸ τὸν ἴδιον.

Ὁ πρῶτος μεταφραστὴς τοῦ Ὕμνου εἶναι ὁ γλωσσομαθὴς καὶ μέγας σινολόγος Στανισλάος Ζουλιὲν (Julien) ὅστις τῷ 1821 εἶχε διορισθῇ καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν ἐν τῷ γαλλικῷ Κολεγίῳ. Ἐδημοσιεύθη τῷ 1825 ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ τῆς λαμπρᾶς συλλογῆς τῶν ***Δημοτικῶν Τραγουδίων,*** ποῦ ἐξέδωκεν ἐν Παρισίοις ὁ φιλολόγος καὶ κριτικὸς Κ. Φωριὲλ (Fauriel) μετὰ ἀξιολόγου εἰσαγωγῆς. Ἡ δημοσίευσις αὐτὴ τοῦ γαλάτου φιλλέλληνος πολὺ συνέτεινεν εἰς τὴν ἐξέγερσιν ζωηρᾶς συμπαθείας τῶν διανοουμένων ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων. Ὁ Ζουλιὲν καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ ἐκ 56 σελίδων ἐξέδωκε τὴν μετάφρασιν του ἀφιερώσας αὐτὴν εἰς τὸν Ἄγγλον πρεσβευτὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Νεάπολιν Γουλιέλμον Δριούμονδ. Τὸν Ὕμνον ἐτιτλοφόρησε: Dithyrambe sur la liberté. Διατὶ ὁ σοφὸς γάλλος νὰ προτιμήσῃ λέξιν, ἥτις κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἦτο εἶδος ποιήσεως ἐξημμένης καὶ ταραχώδους ἐμπνεύσεως ἀναφερομένης εἰς τὸν Διόνυσον καὶ κατὰ τὴν παρακμὴν εἰς ἄλλους θεοὺς καὶ ἥρωας;

Δευτέρα μετάφρασις, εἰς τὴν ἰταλικὴν ἐδημοσιεύθη ἐν Μεσολογγίῳ τὸ αὐτὸ ἔτος, 1825. Ὁ ἰταλὸς μεταφραστὴς εἶναι ὁ Γαϊτᾶνος Γρασέττης, τότε καθηγητὴς τῆς Λατινικῆς καὶ Ἰταλικῆς ἐν Ζακύνθῳ καὶ ἔπειτα λαβὼν ἕδραν ἐν τῷ Ἰονίῳ Πανεπιστημίῳ. Ὁ Γρασέττης κάτοχος τῆς δημοτικῆς μας καὶ θιασώτης, ἐπίσης δὲ φίλος καὶ οἰκεῖος τοῦ Σολωμοῦ. Ἡ μετάφρασις ἔχει ἀπέναντι καὶ τὸ ἑλληνικὸ κείμενο καὶ συνοδεύεται μὲ εἴκοσι τέσσαρες παρατηρήσεις πρὸς διόρθωσιν τῆς μεταφράσεως τοῦ Ζουλιέν. Ἡ μετάφρασις αὕτη εἶναι ἀκόμη ἡ πιστοτέρα. Ὡς οἰκεῖος τοῦ ποιητοῦ βεβαίως ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τὴν διερμηνείαν ἰς πᾶσαν δυσκολίαν. Παρατηέρον ὅτι ὁ Γρασέττης τῷ 1853 ἐδημοσίευσεν εἰς Μάλταν πρὸς χρῆσιν τῶν Ἰταλῶν γραμματικὴν τῆς δημοτικῆς μας γλώσσης, ἥτις πλουτίζεται μὲ τὴν νεοελληνικὴν στιχουργικὴν τέχνην, ἔνθα εἶχε παραθέσει ἀποσπάσματα στίχων τοῦ Σολωμοῦ, ὡς παράδειγμα, ποῦ θὰ εἶχε λάβῃ ἀπὸ τὸν ἴδιον Σολωμὸν διότι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διαφέρουν κατά τι ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα ἔπειτα ἀπὸ τὸν Πολυλᾶ.

Τῷ ἰδίῳ ἔτει, 1825, ἐδημοσιεύθη τρίτη μετάφρασις εἰς τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν, ἥτις συμπεριελήφθη εἰς τὸ τέλος τῶν μεταφράσεων τῶν ***Δημοτικῶν Τραγουδίων***. Μεταφραστὴς εἶναι ὁ λόγιος ἄγγλος, ὁ Κάρολος Brinsley Sheridan, ὅστις προέταξεν ὡραίαν φιλολογικὴν εἰσαγωγήν. Ἐπειδὴ τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι δυσεύρετον χάριν τῶν βιβλιοφίλων παραθέτομεν τὸν τίτλον: Songs of Greece from the romaic test, edited by M. Fauriel, With additions trans lated into Enqlish verse by Charles Brins ley Sheridan London printed for Longman, Hurst, Rees, Orme, BroWn, and Green. Pater noster-RoW. 1825. σελ. 314.

Διὰ νὰ λάβῃ ἰδέαν ὁ ἀναγνώστης μας, ὁ κατέχων τὰ ἀγγλικὰ κατὰ πόσον ἀπέχει τοῦ κειμένου τοῦ προσφέρομεν τὰ δύο πρῶτα τετράστιχα.

Yes! I know thee by the lightning
Of thy tyrant slaying glaive,
By thine awful glances bright' ning,
As thou gazest on the brave.

Kind le from our country s ashes.
Liberty ! thy sacred fire
Many a Spartan sabre clashes,
Braethe on one Tyrtaean lyre.

Διὰ τῶν τριῶν τούτων μεταφράσεων ἐγένετο γνωστὸς ὁ περίφημος ὕμνος ἀνὰ τὸν διανοούμενον κόσμον.

Ἀλλ' ἐκεῖνοι οἵτινες ἔγραψαν ὡραιότατα περὶ τῆς ποιητικῆς ἀξίας τοῦ Σολωμοῦ ὑπῆρξαν οἱ Ἰταλοί. Καὶ οἱ συμπολῖται τοῦ Δάντε, Πετράρχου, Τάσου, Ἀριόστου καὶ ἄλλων μεγάλων ποιητῶν εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνωσι καλὰ περὶ ποιήσεως.

Ἰδίως οἱ σύγχρονοι Ἰταλοὶ οἱ ὁποῖοι ὡς πρόσφυγες ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἐγνώρισαν ἐν Κερκύρᾳ μεγάλως τὸν ἐξετίμησαν καὶ ἔγραψαν ἐξόχους σελίδας ἐν οἷς ἐξέχουσιν ὁ ποιητὴς Ριγάλδης καὶ ὁ πολὺς φιλόλογος Θωμαζαῖος.

Τοῦ Γρασέττη ἡ πιστὴ μετάφρασις ἦτο ἐν πεζῷ λόγῳ. Τῷ 1837 ἐν Κερκύρᾳ ἐδημοσίευσεν ὁ ἰταλὸς Δομίνικος Δὲ Νόμπιλε ἔμμετρον μετάφρασιν, ὄχι πολὺ πιστὴν καὶ ἀγνοοῦμεν διὰ ποῖον λόγον ἀνεδημοσιεύθη ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1875. Πιστὴ εἶναι ἑτέρα ἰταλικὴ ἔμμετρος μετάφρασις τοῦ φίλου τοῦ Σολωμοῦ καὶ συμπολίτου κόμητος Νικολάου Βολτέρρα Χρυσοπλεύρη τυπωθεῖσα ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1843, τὴν ὁποίαν

ὁ ἴδιος ποιητὴς ἀνεδημοσίευσεν ἐν Τεργέστῃ τῷ 1867, ἀφιερωθεῖσαν εἰς τὸν ἥρωα τῶν δυὸ κόσμων Γαριβάλδην.

Ὁ Ἰταλὸς Πύρρος Ἀπόρτης τῷ 1881, ἐδημοσίευσεν ἑτέραν ἔμμετρον μετάφρασιν τοῦ ὕμνου ἣν κατεχώρησεν εἰς τὴν μετάφρασιν του τῶν ***Δημοτικῶν Τραγουδιῶν*** μας ἐκλεχθέντων ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Φωριέλ. Τῷ 1883 ὡραίαν διάλεξιν περὶ Σολωμοῦ ἔκαμεν ἐν Βενετίᾳ ὁ φιλέλλην καὶ τῆς φιλολογίας θιασώτης Μάρκος Ἀντώνιος Κανίνη τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει τῷ 1884 μετὰ τῆς ἐμμέτρου μεταφράσεώς του τοῦ Ὕμνου μας. Σημειωτέον ὅτι ὁ πολύγλωσσος οὗτος ἰταλὸς ἦτο κάτοχος καὶ τῆς ἡμετέρας γλώσσης ἀρκετὰ καλά. Μετέφρασε τὸν ὕμνον μας καὶ ὁ ἰταλὸς Σαλβατόρε Μούτζης, ἀλλὰ δὲν ἐκατορθώσαμεν νὰ τὴν εἴδωμεν.

Ἡ τελευταία ἰταλικὴ ἔμμετρος μετάφρασις τοῦ ὕμνου, πιοτοτάτη, εἶναι ἐκείνη τοῦ Κερκυραίου Ν. Γονέμη ἐκδοθεῖσα ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1885.

Ὑπάρχουν ἀνέκδοτοι δύο εἰς τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν μεταφράσεις ἔμμετροι τοῦ ὕμνου, ἡ μὲν τοῦ συγχρόνου συγγενοῦς τοῦ Σολωμοῦ, Ἰωάννη Λούτζη, ἡ δὲ τοῦ ἰατροῦ Διονυσίου Ραφτίνη.

Γαλλικὰς μεταφράσεις ἔχομεν ἄλλας δύο. Τὴν τοῦ Γουστάβου Λαφών, γραμματέως τοῦ ἐν Σμύρνῃ γαλλικοῦ προξενείου, τυπωθεῖσαν ἐν Παρισίοις τῷ 1880 καὶ τὴν τοῦ Ζακυνθίου γαλλομαθοῦς Πέτρου Μελησινοῦ, ἐκδοθεῖσαν ἐν Ζακύνθῳ τῷ ἰδίῳ ἔτει 1880.

Ἐκ τῶν μεταφράσεων εἰς τὴν ἀγγλικὴν καὶ γερμανικὴν γλῶσαν πιστὴ ἡ ἀγγλικὴ τοῦ ἀγγλομαθοῦς ζακυνθίου Γεωργίου Κανάλε τοῦ γράψαντος καὶ ὡραίας βιογραφίας ἄγγλων φιλελλήνων καὶ ἡ γερμανικὴ τοῦ Νάχ Παύλου Κίπερ τῆς ὁποίας ὅμως εἴδομεν μόνον τὴν ἀρχήν.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΛΖΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΟΥ ΧΡΟΝΙΑ

Ο ΣΑΛΕΠΙΤΖΗΣ

Ἦταν ἡ χαρά μας αὐτὸς ὁ βρωμάνθρωπος, ὁ κρεμανταλὰ, ὅταν τὸν βλέπαμε στὰ περίχωρα τοῦ σχολειοῦ.

Ἤξερε τὶς ὧρες καὶ μᾶς ἔκανε τὴ βίζιτα ταχτικά. Τὸ πρωΐ στὶς ὀχτὼ ποὺ μαζευόμαστε, λίγο πρὶν χτυπήσῃ τὸ κουδοῦνι νἀνεβοῦμε κι' ἔπειτα πάλι στὸ διάλειμμα τῶν δέκα, ποὺ τὸν χειμῶνα ἦτον κι' αὐτὸ πρωϊνό.

— Σαλέεεπ ! ἀκούγαμε πρώτ' ἀπὸ μακριὰ τὴ γνώριμη φωνή του, συρτή, ψιλή, κουδουνιστή.

— Νάτος ὁ φίλος !

Καὶ πρόβαινε, ἀπ' τὴ γωνιὰ συνήθως τῆς Στράτας Μαρίνας, στὸ μικρὸ πλάτωμα ὅπου τὸν περιμέναμε, γελαστός, τρεχάτος, σβέλτος, μὲ τὸ γυαλιστερὸ μπρίκι στὸ χέρι ὅπου ἄχνιζε τὸ σαλέπι του, καὶ μὲ τὸ πλατὺ σελάχι στὴν μέση, ὅπου εἶχε ἀραδιασμένα τὰ ποτηράκια του.

— Σαλιέππ !..

Ἄλλη φωνὴ τόρα κοντά μας, πιὸ σύντομη, πιὸ χαμηλή, πιὸ γλυκειά...

— Βάτε μου ἑνὸς λεφτοῦ !

— Δυὸ λεφτῶν !

— Τεσσάρω !

Ἦταν διαφόρων χρωμάτων καὶ μεγεθῶν τὰ ποτηράκια τοῦ σαλεπιτζῆ, κόκκινα, πράσινα, γαλάζια ἢ χρυσοκίτρινα σὰν τὴν καραμέλα. Κάτι μικρά, σχεδὸν σὰ διαχτυλίθρες, γιὰ τὸ μονόλεφτο, κάτι ἄλλα λιγάκι μεγαλύτερα γιὰ τὸ δίλεφτο, ἔπειτα γιὰ τὰ δυὸ δίλεφτα καὶ τέλος γιὰ τὴν πεντάρα. Σπάνια ὅμως μεταχειριζόνταν ποτηράκια τῆς πεντάρας γιὰ μᾶς τὰ μικρὰ φτωχὰ σχολιταρούδια. Ἕνα δίλεφτο τὸ πολὺ εἴχαμε διαθέσιμο γιὰ τὸ πρωϊνό μας σαλέπι. Μερικοὶ μάλιστα τὸ ἔπαιρναν σὲ δυὸ δόσεις ἀπὸ ἕνα λεφτό, γιατὶ ἔβρισκαν πὼς ἔστι ἔπεφτε περισσότερο σαλέπι. Ἔκτακτα θἄπαιρνε κανένας «πλούσιος» τριῶν λεφτῶν,— δυὸ κι' ἑνὸς τότε κι' ἀκόμα πιὸ ἔκτακτα θὰ βρισκόταν κανένας «τρελλὸς» νὰ πεταξῃ δυὸ δίλεφτα.

* * *

Ἕνα πρωΐ ὅμως βρέθηκα κι' ἐγὼ σὲ θέση νὰ κάμω τὸν «τρελλό». Γιατὶ μοῦ εἶχαν περισέψει λεφτὰ ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα πού, δὲν θυμοῦμαι γιὰ ποία αἰτία, δὲν εἶχα πάει σχολειό. Καὶ πρὸς μεγάλη ἔκπληξη, θαυμασμό, σκανδάλισμα καὶ ζήλεια τῶν παιδιῶν ποὺ μὲ τριγύριζαν, ἀφοῦ αὐτὰ πῆραν ἑνὸς λεφτοῦ ἢ δυό, ἐγὼ φώναξα περήφανα :

— Τεσσάρω !

Νὰ ἰδῆτε ποὺ τοῦ παραξοφάνηκε καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ σαλεπιτζῆ !

Κούνησε πρῶτα τὸ χοντρό του κεφάλι μὲ τὸ φεσάκι σὰ νὰ μὴν ἄκουσε καλά, ἔπειτα μοῦδειξε ὅλα του τὰ κάτασπρα δόντια μ' ἕνα πλατὺ γέλιο καὶ συγχρόνως μὲ ρώτησε :

— Ἀλήθεια ; ἐσὺ θέλεις τεσσάρω λεφτῶν ;

— Μὰ ναί, χριστιανέ μου, στὸ εἶπα ! Νά !

Καὶ τοῦ πέταξα τὰ δυὸ δίλεφτα ὅπως θὰ πετοῦσε ἕνας μεγάλος δυὸ ναπολεόνια.

— Καλὰ ψιθύρισε ὁ σαλεπτζῆς μ' ἄλλο μορφασμὸ ἀπορίας ἀνακατωμένης μὲ χαρά.

Καὶ διάλεξε τὸ ὡραιότερο ποτηράκι τῶν τεσσάρων —ἕνα χρυσοκίτρινο σὰν τὴν καραμέλα,—μοῦ τὄπλυνε καλά-καλά, μοῦ τὸ γέμισε ὥς ἀπάνω σαλέπι, μοῦ τὸ ἐπρόσφερε μὲ ὅση χάρη μποροῦσε, μοῦ ἔρριξε ἀφοῦ τὸ πῆρα στὰ χέρια μου, καὶ ἄφθονη πιπερόρριζα κι' ἔφυγε τρεχάτος γιατὶ τὸν φώναζαν κι' ἄλλοῦ.

Ἐγὼ ἄρχισα νὰ φυσῶ καὶ νὰ σιγορουφῶ μὲ ἡδονὴ τὸ ζεστὸ σαλέπι μου. Τἄλλα παιδιὰ γύρω, ποὺ εἶχαν πιῇ κιόλα τὰ μονόλεφτα ἢ τὰ δίλεφτά τους, ἔλεγαν τώρα διάφορ' ἀστεῖα καὶ πειράγματα γιὰ μένα, ἀπὸ τὴ ζήλεια τους βέβαια ποὺ ἐγὼ εἶχ' ἀκόμη νὰ πιῶ τόσο...

Δὲν τοὺς ἔδινα ὅμως προσοχή, ἔπαψα σχεδὸν καὶ νὰ τἀκούω. Μοῦ ἔφτανε ἡ γλύκα τοῦ πιοτοῦ μου,— μὰ τρελλαινόμουν, ξέρετε, γιὰ τὸ σαλέπι,—ὥστε νὰ μὴ μοῦ χρειάζεται νἀπολαμβάνω μαζὶ καὶ τὴ ζήλια τῶν ἄλλων, ὅπως τὲς πρῶτες στιγμές. Κι' ἐξακολούθησα νὰ ρουφῶ τὸ ποτήρι μου, ἀφοσιωμένος ἐκεῖ, χωρὶς κἂν νὰ θυμᾶμαι πὼς ἦταν γύρω μου καὶ ἄλλα παιδιά.

* * *

Κι' ἄξαφνα, βλέπω ἕνα χέρι, ἕνα χεράκι, νὰ στέκεται ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ ποτήρι μου καὶ νὰ τὸ παπαλίζῃ βιαστικὰ μὲ μιὰ κιτρινωπὴ σκόνη, ποὺ μόλις ἔπεφτε στὸ σαλέπι, ἐσκούραινε σὰν τὴν πιπερόρριζα.

Σήκωσα τὰ μάτια μου κι' εἶδα πὼς τὸ χεράκι ἐκεῖνο τὸ τόσο ὑποχρεωτικό, ἀνῆκε στὸ συμμαθητή μου Νῖκο.

Μοῦ φάνηκε κάμποσο παράξενο : ποῦ βρῆκε αὐτὸς για νὰ μοῦ ρίξῃ τόση πιπερόρριζα στὸ σαλέπι μου ; Ἀδιάφορο ! Γιὰ νὰ μοῦ τὴ ρίξῃ, θἄταν δική του, καὶ γιὰ νἄναι δική του, κάπου θὰ τὴν βρῆκε. Θὰ τὴν ἔκλεψ ἐπιτέλους, τὶ μ' ἔνοιαζε ; Τὸ παιδὶ μοῦκανε καλό, μοῦ νοστίμιζε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ πιοτοῦ μου. Καὶ τὸ εὐχαρίστησα μ' ἕνα χαμόγελο καὶ μὲ καινούργια ὄρεξη, ξανάρχισα νὰ ρουφῶ..,

Μ' ἔκοψαν τότε τὰ γέλια τῶν παιδιῶν ποῦ τὰ εἶχα ξεχάσει. Χάχανα περιπαιχτικὰ καὶ χαιρέκακα, σωστὴ πρόγκα.

Τἄχασα. Γιατὶ γελοῦσαν ἔτσι αὐτοί ; καὶ γιατὶ ἡ ρουφιὰ τοῦ σαλεπιοῦ ποῦ εἶχα στὸ στόμα μου, εἶχε τόσο ἀλλοιώτικη γεύση ; Δὲν ἦταν πιπερόρριψα ἡ σκόνη ποὺ μοῦ ἔρριξε ὁ Νῖκος ; Τὶ ἦταν λοιπόν ;

Τὸν κοίταξα, κοίταξα τὰ χέρια του ποὺ τὰ τίναζε γελῶντας, κοίταξα καὶ χάμω—καὶ κατάλαβα.

Εἶχε σηκώσει ἀπ' τὸ δρόμο μιὰ χούφτα χῶμα,— ἀπὸ τὸ κιτρινωπὸ χῶμα ποὺ ἔστρωνε τὸ Ζακυθινὸ ἐκεῖνο πλάτωμα,—καὶ μ' αὐτὸ μοῦ πασπάλισε τὸ σαλέπι μου.

Ἀπὸ τὴ ζήλεια του τὸ παλιόπαιδο κι' ἀπὸ τὴν κακία του.

Ποῦ νὰ τὸ φανταστῶ ! Ὅ,τι δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ τὸ κάμω ἐγώ, ἐνόμιζα τότε καὶ πὼς κανένας συμμαθητής μου δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ τὸ κάνῃ.

Γι' αὐτό, καὶ ἀφοῦ τὸ κατάλαβα ἀκόμη, μοῦ φαινόταν ἀπίστευτο. Μ' ἀλήθεια ; ἦταν χῶμα αὐτὸ ποὺ μοῦ εἶχε ρίξει νὰ τὸ πιῶ ; Τόση πιὰ κτηνωδία ;....

Ἀλλὰ τὰ γέλια ἐξακολουθοῦσαν κι' ἡ ἀηδία στὸ στόμα μου μεγάλωνε. Καὶ κατάπληκτος, ἀγανακτησμένος, ἔφτυσα τὴ ρουφιά, ἄδειασα χάμω τὸ ποτήρι μου,—κρῖμα, τ' ὡραῖο μου σαλέπι καὶ τὰ δυό μου δίλεπτα ! —καὶ καθὼς ἐγύρισε ὁ σαλεπτζῆς νὰ μαζέψῃ τὰ ποτήρια του, τοῦ τόδωσα μὲ τὴ σύσταση νὰ τὸ πλύνῃ καλά.

— Γιατί ; μὲ ρώτησε μὲ τὸ αἰώνιο χαμόγελό του.

— Γιατὶ ἐκεῖνος, ἐκεῖ μοῦρριξε μέσα χώματα !

Ὁ σαλεπιτζῆς κοίταξε τὸ Νῖκο, κοίταζε καὶ τὸ ποτήρι, συνωφρυώθηκε.—πῶς τὸ θυμοῦμαι τὸ μελαψὸ πρόσωπό του ὅπως τὸ εἶδα κείνη τὴ στιγμὴ ἔτσι αὐστηρό, — κι' εἶπε :

— Εἶναι κακὸ παιδί. Νὰ τὸ πῆς τοῦ δασκάλου

* * *

Τόπα τοῦ δασκάλου, δὲν τόπα ;...

Σ' ἐκείνη τὴν περίσταση ἔδωσα τοῦ Νῖκου ἕνα μπάτσο κι' ἐκεῖνος μοῦδωσε μιὰ κλωτσιὰ σὰν πουλαράκι ; Σὲ ἄλλη; Δὲν μπορῶ τώρα νὰ θυμηθῶ καλά. Ἕνα ὅμως ξέρω : πὼς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀλλάζει ποτέ.

Πόσω χρονῶ νἄμαστε τότε ποὺ πίναμε δυὸ λεφτῶν σαλέπι στὸ πλάτωμα τοῦ Δημοτικοῦ ; Παιδάκια ἐφτὰ -ὀχτὼ χρονῶ, μὲ τὶς ποδίτσες μας καὶ μὲ τὶς σάκκες μας κρεμασμένες ἀπὸ τὸν ὦμο. Σήμερα εἴμαστε γέροι. Θἄλεγε κανένας πὼς ἀπὸ τότε, οὔ ! ἀλλάξαμε πολύ. Κι' ὅμως μειναμε οἱ ἴδιοι, κι' ὁ Νῖκος κι' ἐγώ.

Ἐκεῖνος ἐξακολούθησε 'ς ὅλη του τὴ ζωὴ νὰ ρίχνῃ ἀπὸ τὴ ζήλεια του, ἀπὸ τὴν κακία του χῶμα στὸ σαλέπι τῶν ἄλλων. Κι' ἐγὼ πάλι ἐξακολούθησα 'ς ὅλη μου τὴ ζωὴ νὰ παίρνω γιὰ πιπερόρριζα τὸ χῶμα ποὺ μοῦ ἔρριχναν στὸ σαλέπι διάφοροι Νῖκοι καὶ νὰ τοὺς

εὐχαριστῶ μὲ χαμόγελο γιὰ τὴ μεγάλη καλοσύνη.

Μὴ σκοτίζεστε! ὅπως γεννηθηκε κανεὶς ἔτσι καὶ πεθαίνει...

Κι'αὐτὸ τὸ θυμᾶμαι κάθε φορὰ ποὺ βλέπω ἢ ἀκούω κανένα σαλεπιτζή,—ποὺ κι' αὐτὸς μένει ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸν καιρὸ ἐκεῖνο...

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΞ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

('Από 22 Φεβρουαρίου — 15 Μαρτίου 1915)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Ἱερὰ Σκήτη Ἁγίου Παντελεήμονος

23 Φεβρ. (Πρωΐα)

Κλώνη!

Βρέχει καὶ ὅλη ἡ πρασινοστόλιστη κοιλὰς καὶ ὅλα τὰ γύρω βουνὰ καὶ ὅλα τὰ γραφικὰ Κελλιὰ νομίζει κανεὶς ὅτι παίρνουν τὸ πρωϊνό τους λουτρό, γιὰ νὰ μοῦ φανοῦν πιὸ εὔμορφα, πιὸ δροσερά, πιὸ νεανικὰ καὶ σφριγῶντα.

***

Δὲν ξέρω ἂν Σὲ ξεκούρασεν ἡ διακοπὴ τῶν ἱστορικῶν ἀφηγήσεων. Δὲν ξέρω μήπως ἀντιθέτως Σὲ ἐκούρασα τώρα περισσότερο. Δὲν ξεύρω τίποτε ἀπ' αὐτά, εἴτε ὅμως Σὲ κούρασα εἴτε ὄχι, νομίζω ὅτι ἦρθεν ἡ στιγμὴ νὰ ἐπιστρέψωμεν στὸν ΙΕ' αἰῶνα γιὰ νὰ βροῦμε τὴν συνέχειαν τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ τόπου.

Εἰς τὴν «Ὀγδόην Ἐπιστολὴν» τονίζω τὴν μεταβολὴν ἡ ὁποία διὰ τοῦ χρόνου ἐπῆλεθν εἰς τὰ θέσμια τοῦ "Ορους.

Ἐπέκειτο ὁ κλονισμὸς τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους καὶ ἦτο τόσον στενὰ συνδεδεμένη ἡ ζωὴ τοῦ "Ορους πρὸς τὸ Βυζάντιον, ὥστε ἐπόμενον ἦτο ὁ ἀντίκτυπος νὰ εἶνε ἰσχυρὸς καὶ ἐδῶ. Ἡ μοναχικὴ ἀνταρσία ἐξεπήδησεν ἀπὸ τὰς πρωτίστας Μονὰς τοῦ "Ορους. Ἀπὸ τὸ Βατοπέδιον καὶ τὴν Λαύραν. Ἀπὸ Κοινοβιακαὶ μετεβλήθησαν εἰς Ἰδιορρύθμους, καταργηθέντος τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἡγουμενίας καὶ τῆς Κοινῆς Τραπέζης.

Τὸ πραξικόπημά των βραδύτερον ἐμιμήθησαν καὶ ἄλλαι Μοναὶ καὶ σήμερον δὲ ἀκόμη οἱ ἀληθεῖς, οἱ γνήσιοι Καλόγηροι τοῦ "Ορους ἀγωνίζονται νὰ ἐπαναστρέψουν εἰς τὸν φυσικὸν αὐτῶν ροῦν ἐκείνας τὰς Μονάς, αἱ ὁποῖαι ἐξέκλιναν ἔκτοτε ἐξ αὐτοῦ.

Ὁ Ἰδιόρρυθμος Βίος τῶν Μονῶν ἐκτρέφει ὅλας τὰς κακίας αἱ ὁποῖαι παρακολουθοῦν τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν. Εἰς τὰς κατόπιν περιγραφάς μου ἐλπίζω νὰ σοῦ παρουσιάσω τὴν εἰκόνα πλέον ζωντανὴν καὶ πλέον συγκεκριμένην. Ἐπαναλαμβάνω ὅμως νὰ τονίσω, ὅτι εἰς τὸ "Ορος συνετελέσθη οὐσιώδης μεταβολὴ χαρακτηρίζουσα τὴν ἀνθρωπίνην μηδαμινότητα ἀπέναντι τῆς ἐπιδράσεως, τῆς παντοδυναμίας τοῦ Χρόνου.

***

Εὑρισκόμεθα ὅμως ἐγγὺς ἄλλης κοσμοϊστορικῆς μεταβολῆς. Μεταβολῆς πολιτικῆς ὑψίστης σημασίας. Καταρρέει τὸ Βυζάντιον καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων του ἀνορθοῦται ἡ Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία. Ὁ τελευταῖος τῶν Παλαιολόγων πίπτει πρὸ τῶν πυλῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀντὶ τῆς ἐθνικῆς μορφῆς τοῦ "Ηρωος σελαγίζει τὸν Βυζαντινὸν ὁρίζοντα ἡ πολεμικὴ αἴγλη τοῦ Μωάμεθ Β'.

Ἡ Βασιλὶς τῶν πόλεων ἔπεσε κατὰ τὸ ἔτος 1453.

Οἱ Μοναχοὶ τοῦ "Ορους ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος ἐφρόντισαν νὰ εὑρίσκωνται ὑπὸ τὴν εὔνοιαν τῶν Τούρκων Σουλτάνων καὶ κατὰ Θείαν Οἰκονομίαν δαψιλῶς ἐξεδηλώθη αὕτη. Ἀπὸ τοῦ Σουλτάνου Μουρὰτ τοῦ Β' —ὑπάρχουν οἱ ἰσχυριζόμενοι ἀπὸ τοῦ Σουλτάνου Ὀρχὰν τοῦ Νικητοῦ—μέχρι τοῦ Σουλτάνου Μωάμεθ τοῦ Β' καὶ πέραν ἡ Σουλτανικὴ προστασία οὐδέποτε ἀνεκόπη. Αἱ προνομίαι τῶν Ἁγιορειτῶν ἀνεγνωρίσθησαν, ἐπροστατεύθησαν καὶ μία εὐλαβὴς ἐκδήλωσις πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ τόπου, ὁ ὁποῖος ἦτο τὸ καταφύγιον (κατὰ πλάσμα τοῦλάχιστον) τοῦ πόνου καὶ τῆς ἀποκαρτερήσεως, οὐδέποτε ἀπέλιπεν ἀπὸ τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν Ὀθωμανῶν Ἡγεμόνων.

***

Κατὰ τὸν Κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα, ἐκλιπόντος τοῦ Βυζαντίου, στρέφεται στοργικὰ τῶν Ἡγεμόνων Βλαχίας καὶ Μολδαυΐας ἡ εὐλαβὴς προσοχὴ πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἁγίου "Ορους. Γεγονὸς δὲ ἀξιοσημείωτον δέον νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνος τούτου ἀνέρχονται οἱ Μοναὶ εἰς εἴκοσιν, ὅσαι δηλαδὴ ὑπάρχουσι καὶ σήμερον, κατὰ τάξιν καὶ ὀνομασίαν παραμένουσαι περίπου αἱ αὐταί.

Εἰς τὰς 20 αὐτὰς Μονὰς ἀνήκει κατὰ διαφόρους ἀναλογίας, ὡς ἱερὰ καὶ ἀναφαίρετος ἰδιοκτησία, ὁλόκληρος ἡ χερσόνησος τοῦ Ἁγίου "Ορους, μέχρι τῆς τελευταίας σπιθαμῆς τῆς Ἀθωΐτιδος γῆς.

Κατὰ τὸν αἰῶνα αὐτὸν ὁ Ἰδιόρρυθμος βίος τῶν Μονῶν ἤρχισε νὰ φανερώνῃ ἐπικινδύνους τάσεις. Ἡ ὑπερβολὴ ἐγέννησε τὴν ἀντίδρασιν καὶ τῇ ἐπεμβάσει κορυφῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐπεπεύχθη ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ Κοινοβιακοῦ βίου καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἀποστάτιδας Μονὰς Λαύραν καὶ Βατοπέδιον.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καὶ οἱ Τσάροι τῆς Ρωσσίας ἐπεδαψίλευσαν μυρίας εὐεργεσίας εἰς τοὺς Ἁγιορείτας. Κυρίως δὲ παρέσχον ἀδείας εἰς αὐτοὺς ὅπως κατὰ πᾶν τέταρτον ἢ πέμπτον ἔτος περιέρχωνται τὴν Ρωσσίαν διὰ τὴν συλλογὴν ἐλεῶν.

***

Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἱστορικῶν σταθμῶν εἰς τὴν Ἀθωϊκὴν χερσόνησον δὲν σταματᾷ. "Εχομεν τώρα τὸν Σκητιωτικὸν βίον, ὁ ὁποῖος διαμορφοῦται βαθμηδὸν εἰς σύστημα ριζωθὲν πλέον ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως εἰς τὰ ὅρια τῆς Λαύρας τῆς Σκήτης τῆς Ἁγίας "Αννης», ἡ ὁποία ἐχρησίμευσεν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ὡς πρότυπον πρὸς μίμησιν.

Τῷ 1525 ὁ Σουλεϊμὰν ὁ πρῶτος ἱδρύει τὴν Αὐτοκρατορικὴν Φρουρὰν —τὸ τάγμα τῶν Μποσταντζήδων— καὶ ὁρίζει ὅπως οἱ Ἀθωΐται Μοναχοὶ πληρώνουν ἐτησίως εἰς τὸν ἀρχηγόν του 200,000 ἄσπρα. Ἡ φορολογία αὕτη ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς Μοναχοὺς γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τῆς καταλήψεως, ὡς ἀντιστάθμισμα ὅμως παρέχεται εἰς αὐτοὺς ἡ ἐξασφάλισις ἀπὸ πάσης ἐνοχλήσεως, τιθεμένους ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ «Μποσταντζήμπαση».

Εἰσερχόμεθα τώρα πλέον εἰς τὸν ΙΖ' αἰῶνα, ὁ ὁποῖος ρίπτει εἰς οἰκονομικὸν βάραθρον τὸ "Αγιον "Ορος. Πενία μαστίζει τὸν τόπον καὶ χρέη δυσβάστακτα βαρύνουν τὰς Μονάς. Ὡς σανὶς σωτηρίας προβάλλει τώρα πλέον ὁ Ἰδιόρρυθμος βίος, ὁ ὁποῖος ἀφίνει ἐλευθέραν τὴν πρωτοβουλίαν νὰ ἐξασκήσῃ ὅλην τὴν δύναμίν της. Εἰς πολλὰς Μονὰς καταργεῖται τὸ Κοινόβιον καὶ οὕτως ἀναπτύσσεται τὸ ἔθιμον τῆς ἐλεημοσύνης. "Εγκριθι Μοναχοὶ περιέρχονται χωρία καὶ πόλεις μετὰ Ἁγίων Λειψάνων καὶ ἐμπορεύονται τὴν πίστιν τοῦ Λαοῦ.

***

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ὠργίασεν ἡ καλογηρικὴ ἀμάθεια, ἀλλ' εἶνε ἐπίσης ἀναμφισβήτητον ὅτι εὐσυνειδήτως ἢ ἀσυνειδήτως προσέφερον οἱ Ἁγιορεῖται πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν "Εθνος. Συνεκράτουν καὶ ἀνεζωπύρουν καὶ ὑπεξέκαιον τὸ αἴσθημα τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὰ πάτρια ἀφοσιώσεως τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ καὶ μετέφερον εἰς πᾶσαν γωνίαν Ἑλληνικῆς γῆς τὸ κήρυγμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Γένους. Ἐκρατύνετο ὁ Ἑλληνισμὸς εἰς τὰς δοκιμασίας του, ἀντλῶν θάρρος καὶ καρτερίαν ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς εὐλαβείας καὶ τῆς ἀφοσιώσεως ποῦ ἦταν βαθειὰ ριζωμένο στὴν ψυχή του.

Μετέβαινον οἱ Καλόγηροι, πολλάκις μορφωμένοι, «τὴν κατὰ Θεὸν σοφίαν πλουτοῦντες», σεβάσμιοι, πραεῖς, παντοῦ ποῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ λαμβάνοντες ἐλίγη ἀντιπροσέφερον μεγάλα ἠθικὰ κεφάλαια εἰς τὸ δουλεῦον γένος. Ἐξωμολόγουν, ἐμεγάλυνον τὴν πίστιν, ὤθουν πρὸς μετάνοιαν καὶ ἐκήρυττον προσήλωσιν καὶ ἐμμονὴν εἰς τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ὑποχρεώσεις.

Οἱ Λαοὶ πάσης χώρας καὶ ἰδίως οἱ ἀνατολικοὶ Λαοί, ρέποντες πρὸς τὴν μυστικοφάθειαν, ριγοῦντες πρὸ τῆς δυνάμεως τῶν θαυματουργῶν Εἰκόνων, ἀντιλαμβανόμενοι ἢ διαβλέποντες ἕνα ἀστραπηβόλον ἱστορικὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν μεγαλεῖον στὰ "Αγια Λείψανα, ἀντικρύζοντες μετὰ εὐλαβητικοῦ δέους ἱερὰ ἀντικείμενα ἐξαγιασθέντα ἀπὸ τὰ πάθη τοῦ Θεανθρώπου, προσκυνοῦντες μὲ θαυμασμὸν λατρείας τὴν Κάραν ἢ τὴν Χεῖρα ἐκλεκτῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας τελειωθέντων ἐν μαρτυρίοις χάριν τῆς Πίστεως, ἐδέχοντο γονυκλινοῦντες καὶ ταπεινούμενοι τὸ ὑπέρτιμον φῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ Χριστιανισμοῦ, ποῦ ἄφηνεν ἀναλλοιώτως πλέον χαραγμένα μέσα στὴν ψυχή τους τὰ βαθύτερα ἴχνη τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος.

Εἴτε ἀπὸ χρηστοῦ συνειδότος, εἴτε ἀπὸ χρηματικῆς καὶ μόνον βοηθείας ὡρμῶντο —καὶ ὁρμῶνται ἀκόμη —οἱ Καλόγηροι, τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι διαφοροτρόπως προήγαγον τὴν Ἐθνικὴν Ἰδέαν.

Αὐτοὶ οἱ δυνάσται, αὐτοὶ οἱ Ὀθωμανοί, οἱ ἄρχοντες τῶν Ὀθωμανῶν, μετὰ σεβασμοῦ εἰλικρινοῦς προσητένιζον πρὸς τὰ "Αγια καὶ Ἱερὰ Λείψανα τὰ ἐναποτεθειμένα εἰς τοὺς ναοὺς τῶν Μονῶν τοῦ "Ορους. Καὶ ἴσως παρέλκει ἕνα γεγονὸς ἀναφερόμενον εἰς τῶν ἀλλοπίστων τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς γεραροὺς τῆς Ἐκκλησίας μας ἄνδρας, ποῦ θὰ σοῦ περιγράψω, ἔξω ἀπὸ τὸ "Αγιον "Ορος ἐκτυλιχθέν. ἀλλὰ ἔχον τόσην ποίησιν, ποῦ χάριν καὶ μόνον ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτίας ἀξίζει νὰ τὸ μάθῃς.

***

Εἰς τὴν Κων)πολιν ἔζη πρό τινων ἐτῶν Καλόγηρός τις ἀσκητεύων εἰς τὴν νῆσον Χάλκην καὶ καλούμενος Ἀρσένιος. Ἡ φήμη τῶν ἀρετῶν του, τῆς ἁγιότητός του, τῆς ὑπερβαλλούσης καλωσύνης του, τῆς πνευματικῆς ὑπεροχῆς του, προσείλκυε καθ' ἑκάστην πρὸς ἐπίσκεψίν του καὶ πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν τὸ ἄνθος τῆς διεθνοῦς κοινωνίας τῆς Κων)πόλεως καὶ τὰς κορυφὰς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων ἐφησυχάζοντες εἰς Κων)πολιν, ἄλλοι Ἱεράρχαι διαπρεπεῖς παρεπιδημοῦντες εἰς τὴν Βασιλεύουσαν ἐθεώρουν καθῆκόν των νὰ μεταβαίνουσι πλησίον του συζητοῦντες καὶ ἀνταλλάσσοντες σκέψεις μετ' αὐτοῦ. Καὶ Τοῦρκοι μεγιστᾶνες καὶ χοτζάδες καὶ οὐλεμάδες τῆς ὑψηλῆς Ἱεραρχίας δὲν ἀπηξίουν τὴν συναναστροφήν του. Ὁ Χριστιανικὸς καὶ ὁ Μουσουλμανικὸς Λαὸς τὸν περιέβαλε μὲ βαθὺν σεβασμὸν

καὶ ἐζήτει κάθε εὐκαιρίαν νὰ ἀσπασθῇ τὴν φιλάνθρωπον καὶ φιλελεήμονα δεξιάν του. Τὴν ζωήν του, καθαρὰν ὡς τὸ κρύσταλλον, ἁπλῆν, ἀπέριττον, χριστιανικήν, ἀνυπόκριτον, ἀπηλλαγμένην καλογηρικῆς οἰήσεως καὶ ἐγωϊσμοῦ, ἐτίμων καὶ ἐγέραιρον ὅλαι αἱ κοινωνικαὶ τάξεις τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ φήμη του ὡς πνευματικοῦ, ὡς ἐξομολογητοῦ τῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν, εἶχε φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον καὶ ἔφερεν ἀθρόους τοὺς ἐξομολογουμένους μέχρις αὐτοῦ. Ὅλοι οἱ ἀνώτεροι Κληρικοὶ τῆς Κων)πόλεως δι' αὐτοῦ ἐξωμολογοῦντο καὶ πρὸς αὐτὸν ἐνεπιστεύοντο τὰς ἀδυναμίας τοῦ πνεύματός των ἢ τῆς καρδίας των. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν εὐμορφιὰ τῆς ποιήσεως καὶ τὴν λεπτότητα τῶν γοητευτικῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς ἦσαν αἱ συχναὶ ἐπισκέψεις τῶν πριγκηπισσῶν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Οἴκου πρὸς τὸν ταπεινὸν Καλόγηρον τῆς Χάλκης. Ἀβραί, πολύτιμα στολίδια τοῦ Χαρεμίου χανούμισσαι, ὑπερκοσμίου εὐμορφιᾶς, ἀληθιναὶ Οὐρί, ἔφευγον ἀπὸ τὸ Παλάτι καὶ ἤρχοντο στὸ ἐρημικὸ καταφύγιο τοῦ Ἀσκητοῦ γιὰ ν' ἀκούσουν τὰ λόγια του, νὰ δεχθοῦν τὰς εὐλογίας του καὶ ἀντικρύσουν τὴν γαληνιαίαν καὶ εὐγενικιὰ μορφή του. Ἐξωμολογοῦντο εἰς αὐτὸν τὰς ἀμφιβόλους σκέψεις των, τοὺς λιποψυχοῦντας πόθους των, τῆς ταραγμένης φαντασίας των τὰ ὄνειρα καὶ ἔφευγον μὲ τὴν ψυχὴν ἐλαφρυμένην καὶ τὸ πνεῦμα ἡσυχώτερον. Ἡ παραμυθία του, οἱ καθησυχαστικοί του λόγοι, αἱ συμβουλαί του ἐπανέφερον τὸ μειδίαμα εἰς τὰ ἀγγελικὰ πρόσωπά των καὶ ἐσκόρπιζαν τὴν γαλήνην εἰς τὴν ταραγμένην συνείδησίν των. Ἕνας Καλόγηρος ἁπλοῦς, χωρὶς μεγαλεῖα, χωρὶς ἐπιδείξεις, ἔσυρε πρὸ αὐτοῦ τὰς πληγωμένας νεοσσίδας τῆς μεγαλοπρεποῦς καὶ ἑτεροδόξου Αὐλῆς καὶ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ θεραπεύῃ τὲς πληγές τους καὶ νὰ κατασιγάζῃ τὰ σκιρτήματα τῆς τρομαγμένης φαντασίας των!

ΔΗΜ. Λ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Η ΕΝ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ
ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
1439-1527

Εἰς προηγούμενον τεῦχος τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ἐδημοσιεύσαμεν μικρὸν σημείωμα περὶ τῆς ἐν ***Βενετίᾳ Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας*** ἱδρυθείσης ὑπὸ τοῦ μεγάλου Φιλέλληνος ***Ἄλδου Μανουτίου***, τὸ ἔργον τοῦ ὁποίου τόσον ὠφέλησε τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα διὰ τῶν θαυμαστῶν καὶ περιζητήτων ἐκδόσεών του, Ἑλλήνων ἰδίως κλασικῶν.

Ἤδη δημοσιεύομεν σημειώσεις τινὰς—ἐρανισθείσας ἐκ διαφόρων ἐπιφανῶν ἱστορικῶν—περὶ τῆς ἐν ***Φλωρεντίᾳ Πλατωνικῆς Ἀκαδημίας***. Ἡ Ἀκαδημία αὐτὴ διὰ τῶν ἀθανάτων ἔργων τῶν προγόνων μας, ἔγινεν ἀφορμή, ὅπως καὶ πάλιν ἀναφανῇ ἡ Ἰταλία διδάσκαλος καὶ ἀπόστολος νεωτέρου πολιτισμοῦ. Διὰ τῆς περιλάμπρου ***Ἀναγεννήσεως*** ἔδωκε τῷ ὄντι νέον φῶς εἰς τὸν κόσμον ὅλον.

Ἡ Ἀκαδημία ἱδρύθη κατ' ἔμπνευσιν καὶ συνδρομὴν Κοσμᾶ τοῦ ἐκ Μεδίκων τοῦ ἐπιλεγομένου ***Πατρὸς*** τῆς ***Πατρίδος*** καὶ ***Περικλέους*** τῆς ***Φλωρεντίας***. Ὁ ἡγεμὼν αὐτός, κατοιλίαν φειδωλὸς εἰς δαπάνας ἀτομικὰς ἐσπατάλησεν ἐν τούτοις ὁλοκλήρους θησαυροὺς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν Ὡραίων Τεχνῶν, τῶν Ἐπιστημῶν, καὶ τῶν Γραμμάτων. Νέος Μαικήνας ἵδρυσε βιβλιοθήκας, ᾠκοδόμησε Ναούς, καὶ ἔκτισε τρία χιλιόμετρα μακρὰν τῆς Φλωρεντίας τὴν ἔπαυλιν Garggi ἡ ὁποία τόσον ἐπίσημος ἐγένετο βραδύτερον. Εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ὅτι ἡ πατρὶς τοῦ Δάντη, ἐγένετο κέντρον μορφώσεως καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην—Νέαι Ἀθῆναι.— Εἶχεν ἐννοήσῃ ὁ καλὸς αὐτὸς Ἡγεμών, ὅτι ἡ καλλιτεχνία, ἡ λογοτεχνία καὶ αἱ ἐπιστῆμαι εἶνε δυνάμεις χρήσιμοι εἰς τὴν πρόοδον τῶν κοινωνιῶν καὶ ὡς τοιαῦται ἄξιαι ἐνισχύσεως. Αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ἠκολούθησαν καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Οἴκου τοῦ. Ὅλα τὰ ἔργα του τὰ συνετήρησεν ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος αὐτοῦ Πέτρος, ὁ δὲ Λαυρέντιος, ἔγγονός του, ἐπωνομάσθη ὁ ***Μεγαλοπρεπής***, διὰ τὴν ὑποστήριξίν του πρὸς τὰς τέχνας.

Ψυχὴ ὅμως τῆς Ἀκαδημίας ὑπῆρξεν ὁ ἰταλὸς Μαρσίλιος Φιτσῖνος. Ἐγεννήθη εἰς Φλωρεντίαν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1833 καὶ προεχειρίσθη ἱερεὺς τοῦ Δυτικοῦ δόγματος. Ἦτο κάτοχος τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς καὶ ἐγένετο θιασώτης τοῦ Πλάτωνος καὶ ἀπόστολος τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον δὲν κατώρθωσαν νὰ φέρωσιν εἰς πέρας οἱ ἡμιέλληνες Καλαβροί, ἀπεπεράτωσαν ἐξόχως οἱ Βυζαντινοί. Πρῶτος ὁ Ἐμμανουὴλ Χρυσολαρᾶς, ἵδρυσεν εἰς τὴν Δύσιν τὴν πρώτην ἑλληνικὴν κοινότητα, καὶ συνίδρυσεν ὡς λέγει ὁ Ὄγκεν «καὶ τὴν πρώτην σχολὴν τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ.» Τὰ ἑλληνικὰ γράμματα μετέφερεν ὁ Χρυσολαρᾶς ὄχι μόνον εἰς Φλωρεντίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς Ρώμην καὶ Βενετίαν. Εἰς αὐτὰς τὰς τρεῖς πόλεις ἀπεθησαυρίσθησαν, τὰ πολυτιμότερα ἑλληνικὰ ἀντίγραφα, διὰ τῶν ὁποίων παρήχθη ἡ νεωτέρα φιλολογία.

Ὁ Λεονάρδος Βρούνης, ὁ ὁποῖος κατεγίνετο εἰς τὰ νομικά, μόλις ἐβεβαιώθη ὅτι ἠμπορεῖ τέλος νὰ μάθῃ τὴν γλῶσσαν τοῦ Ὁμήρου καὶ νὰ ἀντλήσῃ ἀπὸ τὴν πρώτην πηγὴν τῆς σοφίας, ἐπεδόθη ὁλοψύχως εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ κατώρθωσε νὰ γίνῃ ἴσως ἀπὸ τοὺς ἐπισημοτέρους Ἑλληνιστὰς καὶ συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς του. Ἔκτοτε ἡ γνῶσις τῆς Ἑλληνικῆς ἐθεωρεῖτο προσὼν ἀπαραίτητον διὰ τοὺς σοφοὺς εἰς τὴν Φλωρεντίαν.

Ἡ σπουδὴ οὕτω τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἔκαμεν ταχείας προόδους, καὶ ἔλαβεν ἀξίαν λόγου ἐνίσχυσιν διὰ τῆς ἀφίξεως νέων σοφῶν ἀπὸ τὸ Βυζάντιον.

* * *

Τρεῖς κυριώτεροι περίοδοι διακρίνονται κατὰ τὴν σταδιοδρομίαν τῆς Ἀκαδημίας. Ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὴν ἵδρυσιν, ἡ δευτέρα τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀκμὴν καὶ ἡ τρίτη σχετίζεται μὲ τὴν μεταρρύθμισιν αὐτῆς. Ἡ πρώτη ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1439 δηλ. ἀπὸ τῆς συνόδου τῆς Φλωρεντίας περὶ ἑνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς, μέχρι τοῦ θανάτου Κοσμᾶ τῶν Μεδίκων ἀποθανόντος τῷ 1464. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὡριμάζει εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ Ἡγεμόνος Κοσμᾶ, καὶ πραγματοποιεῖται ὁ σκοπὸς τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας. Τοῦτο ὅμως ὠφείλετο εἰς τὰς προτροπὰς τῶν Ἑλλήνων Πλατωνιστῶν, οἵτινες συνῆλθον εἰς Φλωρεντίαν διὰ τὴν θρησκευτικὴν Σύνοδον. Οἱ κυριώτεροι ἐξ αὐτῶν ἦσαν δύο Ὁ Γεώργιος Γεμιστὸς Πλήθων, καὶ ὁ καρδηνάλιος Βησσαρίων.

Εἰς τὰς ἀρχὰς οἱ Μέδικοι ἀπέβλεπον ἀσφαλῶς μόνον εἰς πολιτικοὺς σκοπούς. Ἀλλ' αἱ θρησκευτικαὶ ἐκεῖναι ἔριδες, καὶ οἱ ἀγῶνες διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν δύο αὐτῶν δογμάτων ἐπενήργησαν παντοιοτρόπως καὶ ὠφελίμως εἰς τὴν φιλολογικὴν αὐτὴν Ἀναγέννησιν.

Συντελεσταὶ τοῦ ἔργου τούτου ὑπῆρξαν, ὡς εἴπομεν οἱ Ἕλληνες Πλατωνισταὶ καὶ περισσότερον ὁ ρηθεὶς Πλήθων ὁ ὁποῖος πρὸ τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου διέδωκεν εἰς τὴν Ἰταλίαν τὴν Πλατωνικὴν φιλοσοφίαν καὶ ἔδωκε τὸ πρῶτον σύνθημα κατὰ τῆς Ἀριστοτελικῆς καὶ τῆς Σχολαστικῆς φιλοσοφίας.

Ὁ Πλήθων τόσην φήμην ἔλαβε διὰ τὰς φιλοσοφικάς του γνώσεις καὶ τόσον ἐθαυμάσθη ὑπὸ τῶν συγχρόνων του λογίων ὥστε ἐκλήθη, νέος ***Σωκράτης*** καὶ ***Πλάτων***. Συγχρόνως καὶ ὁ μαθητὴς τοῦ Πλήθωνος Βησσαρίων, συνέτεινε πολὺ ὅπως διαδοθῇ εἰς τὴν Ἰταλίαν ἡ Πλαιωνικὴ φιλοσοφία.

Ὁ Φιτσῖνος, κατέστη, ἡ ψυχὴ καὶ ὁ ὁδηγὸς τῆς ἀναγεννηθείσης σχολῆς τοῦ Πλάτωνος ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἡγεμονικῆς προστασίας. Πολλοὶ τῶν λογίων καὶ εὐπατριδῶν Φλωρεντινῶν, ἐνθουσιασθέντες ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης ὄχι μόνον συνέδραμον τὴν Ἀκαδημίαν, ἀλλὰ καὶ ἰδιαιτέρως ἐνησχολοῦντο εἰς σοφὰς συζητήσεις καὶ ἀνερευνήσεις αἵτινες περιεσώθησαν ὑπὸ τοῦ ἔξόχου Φλωρεντινοῦ Χριστοφόρου Λανδίνου ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἔργων του, ἐσχολίασε ἐξόχως καὶ τὸν Δάντη.

Κατὰ τὸ 1460 ἤτοι τέσσαρα ἔτη πρωτοῦ τελειώει ἡ πρώτη περίοδος, ἡ Πλατωνικὴ Ἀκαδημία εἶχεν ἤδη ἑδραιωθῆ, καὶ ἐν αὐτῇ ἐμελετᾶτο καὶ διερευνᾶτο ὁ Πλάτων. Ὁ ρηθεὶς Λανδῖνος καὶ ὁ Λέων Βαπτιστὴς Ἀλιμπέρτης, καλλιτέχνης ὑπέροχος, ποιητής, λογογράφος, πολυμαθὴς ἐπιστήμων, πρόδρομος τοῦ Λεονάρδου Δάβιντσι ἦσαν ἐκ τῶν μᾶλλον ἐπισήμων. Ὁ Φιτσῖνος ἂν καὶ νεώτερος αὐτῶν, ἦτο τελείως κάτοχος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ λογοτεχνίας καὶ ἠδύνατο νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ Ἡγεμόνος Κοσμᾶ ἔχων ἤδη νὰ ἐπιδείξῃ τὰ πρῶτα αὐτοῦ πρωτότυπα ἔργα, καὶ τὴν ἀνυπομόνως ἀναμενομένην μετάφρασιν τῶν Πλατωνικῶν Διαλόγων. Ἱστορεῖται ὅτι ὁ Φιτσῖνος ἐνεπιστεύθη τὴν μετάφρασίν των ἐν χειρογράφῳ, εἰς τὸν περίφημον Ἑλληνιστὴν φίλον του, τὸν Μάρκον Μουσοῦρον. Μετά τινα καιρὸν ὁ Φιτσῖνος μετέβη πλησίον τοῦ φίλου του διὰ νὰ μάθῃ τὴν κρίσιν του, καὶ ὁ σοφὸς Κρής, ἀντὶ ἀπαντήσεως ἀνέτρεψε ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τοῦ χειρογράφου, τὸ μελανοδοχεῖόν του. Τότε ὁ Φιτσῖνος ἐννόησεν ὅτι ἡ μετάφρασις δὲν ἦτο ἐπιτυχής, καὶ ἐσπευσε νὰ τὴν ἐπιδιορθώσῃ, ὅπως ὑπάρχει σήμερον.

Ἡ Δευτέρα περίοδος θεωρεῖται μεταξὺ τοῦ 1464 καὶ τοῦ 1499, ἤτοι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἡγεμόνος μέχρι τῆς ἐκλείψεως τοῦ Φιτσίνου. Κατ' αὐτὴν τὴν τριακονταπενταετίαν, ὁ σκοπὸς τοῦ ἱδρυτοῦ ἐπραγματοποιεῖτο τελείως, ὑπὸ τοῦ Πέτρου καὶ τῶν ἐγγόνων του Λαυρεντίου καὶ Ἰουλιανοῦ.

Τὴν μετάφρασιν τῶν ἁπάντων τοῦ Πλάτωνος ἐπεκολούθησαν αἱ μεταφράσεις τῶν ἐπισημοτέρων Νεοπλατωνιστῶν. Τὰς μεταφράσεις καὶ τὰ σχόλια παρακολουθεῖ ἡ διδασκαλία. Ὁ Φιτσῖνος ἀναλαμβάνει τὴν ἕδραν τῶν Πλατωνικῶν μελετῶν, ἱδρυθεῖσαν εἰς τὴν Φλωρεντίαν προσωπικῶς δι' αὐτόν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀνανεωθεῖσα διδασκαλία διεδόθη εἰς τὴν διανουμένην νεολαίαν ἥτις τὴν μετέδωκε βραδύτερον εἰς τὰς Δυτικὰς καὶ βορείους χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ κατέστησε καὶ αὐτὰς λάτρεις τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο διέπρεψαν μεταξὺ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν, δύο ἐκ τῶν μεγαλειτέρων σοφῶν, διὰ τοὺς ὁποίους καυχᾶται ἡ ἱστορία τῆς

Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως, ὁ Ἄγγελος Πολιτιανὸς καὶ ὁ Ἰωάννης Πῖκος Δέλλα Μιράνδολα.

Ἡ φήμη καὶ ἡ ἀξία τῶν παραδόσεων τοῦ Φιτσίνου, ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ συναφθῶσιν δεσμοὶ μεταξὺ τῆς Ἀκαδημίας καὶ μεμακρυσμένων φιλολογικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν κέντρων. Καὶ αὐτὸς καὶ τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας εὑρίσκοντο ἐν ἐπιστημονικῇ ἐπαφῇ μετὰ σοφῶν, καὶ ἡγεμόνων τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας καθὼς καὶ πρὸς τὴν μορφωμένην νεολαίαν τῆς Ἀγγλίας καὶ Πορτογαλλίας.

Ἔζη ἀκόμη ὁ Φιτσῖνος ὅταν ὁ Βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας Ματθίας δέχεται εἰς τὰ ἀνάκτορά του τὸν Ἀκαδημαϊκὸν Φραγκίσκον Μπαντῖνι, καὶ καλεῖ τὸν Φιτσῖνον νὰ ἱδρύσῃ μίαν νέαν σχολήν. Ἀλλ' ἀντὶ τῆς Οὐγγαρίας ἡ σχολὴ ἐμφανίζεται εἰς Γαλλίαν διὰ τοῦ Ραμό, ἐχθροῦ τῆς Σχολαστικῆς φιλοσοφίας, ἀνα μορφωτοῦ τῶν Σωκρατικῶν διδαγμάτων καὶ θαυμαστοῦ τοῦ Πλάτωνος.

Βραδύτερον βλέπομεν τὴν Σχολὴν νὰ ἀναφαίνεται διὰ τοῦ ἄγγλου Θωμᾶ Μόρο, τοῦ Βρούνου, τοῦ Βίκου τῶν εὐπατριδῶν τῆς Δαλματίας καὶ διὰ τῶν Γάλλων, Γερμανῶν καὶ Ἰταλῶν φιλοσόφων, οἱ ὁποῖοι ἐμελέτησαν τὸν Πλάτωνα, διὰ τῶν ἔργων τοῦ Φιτσίνου.

Ἡ Δευτέρα αὕτη περίοδος εἶνε ἡ κυριωτέρα. Ἐν αὐτῇ ἑνοῦται ἡ φιλοσοφία μὲ τὴν φιλολογίαν, μὲ τὴν τέχνην, μὲ τὴν θρησκείαν. Ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ ὁδηγίαν τῶν Μεδίκων ἡ Ἀκαδημία ἀποχωρίζεται τῆς πολιτικῆς καὶ ἀφιερώνεται εἰς τὸ Ἰδεῶδες.

Ὁ ζῆλος τοῦ Φιτσίνου ἀναπτύσσεται μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὸν προσβάλλει ἡ ἀσθένεια ἡ ὁποία τὸν ὁδηγεῖ εἰς τὸν θάνατον. Μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης μὲ ἀκράτητον ἐνθουσιασμὸν ὁ Φιτσῖνος, καταγίνεται εἰς ἀπίστευτον πλῆθος ἐργασιῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ περίοδος αὐτὴ τῆς Ἀκαδημίας ἐθεωρήθη τόσον ἔξοχος, παρὰ τὰ πολιτικὰ ἐμπόδια καὶ τοὺς περισπασμούς, οἱ ὁποῖοι ἐπί τινα χρόνον διετάραξαν τὴν Φλωρεντίαν. Ὁ θάνατος τοῦ Φιτσίνου ἦτο πλῆγμα, τὸ σπουδαιότερον διὰ τὴν Ἀκαδημίαν. Ἀπέθανε τὸ 1499, καὶ ὁ θάνατός του ἔδειξε περισσότερα τὴν ἀξίαν του. Τότε μετεφράσθησαν Ἰταλιστὶ αἱ ἐπιστολαί του, αἱ ἐπιλεγόμεναι, **Θεῖαι**, ἀπὸ τὸν Εὐτύχιον Φιγλίουτσι, καὶ ἐξετυπώθησαν εἰς τὴν Βενετίαν εἰς δύο τόμους τὸ 1564. Ἐπίσης ὁ Πλάτων ὁ ὑπ' αὐτοῦ μεταφρασθεὶς Λατινιστί, μετεφράσθη εἰς τὴν Ἰταλικὴν καὶ ἐτυπώθη εἰς τὴν Βενετίαν τῷ 1594 ὑπὸ τοῦ Φιλίππου Τζιουῦντι.

Τοιουτοτρόπως παύει ἡ ἐποχή, τῆς μεγαλειτέρας θεωρητικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἄρχεται ἡ τελευταία περίοδος ἡ ὁποία ἐπεκτείνεται μέχρι τοῦ 1527.

Ἡ περίοδος αὕτη περιλαμβάνει τὴν μεταφορὰν τῶν Πλατωνικῶν συνεδριάσεων ἀπὸ τοῦ Οἴκου τῶν Μεδίκων εἰς τὸν Οἶκον τοῦ Βουτσελάϊ ἢ Ὀρετσελάριο διὰ νὰ τερματισθῇ, μὲ τὴν ἔκρηξιν τῶν πολιτικῶν ἀναβρασμῶν οἱ ὁποῖοι διεσκόρπισαν τὰ μέλη αὐτῆς. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην καίτοι ἡ θεωρία τοῦ Πλάτωνος ἀντεπροσωπεύετο ἀπὸ τὰ ἔξοχα ποιήματα τοῦ Φραγκίσκου Κατάνι Διάτσιτο, διαδόχου τοῦ Φιτσίνου καὶ τῶν ἔργων τοῦ Βρουτσίολι, παρατηρεῖται μία πρακτικὴ μεταβολὴ εἰς τὰς μελέτας τῶν ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν προβλημάτων, καὶ τῶν μεταφυσικῶν θεωριῶν.

* * *

Ἡ Ἀκαδημία αὕτη δὲν ὁμοίαζε πρὸς τὰς σημερινάς. Δὲν εἶχε καταστατικά, δὲν ἀριθμοῦσε μέλη ὡρισμένα, οὔτε εἶχε ὡρισμένας συνεδριάσεις. Ἦτο Ἀκαδημία καὶ συγχρόνως ἐπιστημονικὸς Σύλλογος, καὶ Σχολή. Εἶχε ἐλευθερίαν εἰς τὰς συνεδριάσεις της. Ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ποτὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἀκαδημίας δὲν ἐπραγματοποιήθη καὶ ἐφηρμόσθη μὲ τόσην ἐλευθεριότητα. Ἡ φιλολογικὴ Ἀκαδημία τὴν ὁποίαν ἵδρυσεν ὁ Πετράρχης εἰς τὸ Μιλᾶνον, καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ τοῦ Λεονάρδου Da Vinci τοῦ μεγάλου αὐτοῦ καλλιτέχνου καὶ ἐπιστήμονος, οἱ σύλλογοι οἱ ὁποῖοι ἐπολλαπλασιάσθησαν καθ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν, ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀκαδημίαι, ὅλαι αὐταὶ δὲν εἶχον σχεδὸν σχέσιν μὲ τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Πλάτωνος, καὶ τοὺς κήπους τοῦ Ἀκαδήμου.

(Ἀκολουθεῖ) ΝΙΤΣΑ ΜΑΚΡΗ

Ὁ κ. Παῦλος Γνευτός, ὁ γνωστὸς λόγιος τῆς Ἀλεξανδρείας, εὑρεστήθη νὰ ἀποστείλῃ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν μετάφρασιν δώδεκα ἀνεκδότων τετραστίχων τοῦ Ὀμὰρ Καγιάμ, τοῦ μεγάλου Πέρσου ποιητοῦ. Ὁ κ. Γνευτὸς εἶναι ἀπαράμιλλος εἰς τὰς μεταφράσεις αὐτάς. Ἀποδίδει ὅλην τὴν ἡδυπάθειαν, τὸν μυστικισμόν, τὴν ἐλαφρὰν εἰρωνείαν, ἢ τὴν μοιρολατρικὴν διάθεσιν, τοῦ ἐπικούρου αὐτοῦ τῆς Ἀνατολῆς, ὁ ὁποῖος μέσα εἰς τὰ δυνατά του τετράστιχα ἀφίνει κάποτε βαθεῖς στεναγμούς.

ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ ΤΟΥ ΟΜΕΡ ΚΑΓΙΑΜ

Πόσες νυχτιὲς ἐπέρασα χωρὶς νὰ κλείσω μάτι.
Ἀπ' τοῦ σκληροῦ μας χωρισμοῦ τὸν πόνο, τὴν ἀπάτη.
Σήκω, ψυχή μου, ξύπνησε πρὶν ἀνατείλ' ἡ ἡμέρα
Κ' ἔχεις καιρὸ νὰ κοιμηθῇς στῆς γῆς τὸ κρύο κρεβάτι.

* * *

Ἐλᾶτε νὰ τὸ στρώσουμε μέσ' στῆς ζωῆς τὴ σάλα.
Ποὺ στόλισαν ἡ Ἄνοιξι μὲ ἄνθη μικρά, μεγάλα.
Γιατὶ σὲ λίγο, βρὲ παιδιά, τὸ χῶμα θὰ μᾶς φάει.
Ἀδειάστε τὰ ποτήρια σας ὡς στὴ στερνή τους στάλα.

* * *

Πίνε κρασὶ νὰ δῇς τὸ φῶς πλημμυρα στὴν καρδιά σου.
Πρὶν ἀπ' τὸν κόσμο αὐτὸν σβυστεῖ γιὰ πάντα τό-
[νομά σου
Ξεδιάλυνε καὶ τὰ σγουρὰ τῆς νηᾶς πρὶν ξεδιαλύσουν.
Μέσα στὸ μνῆμα οἱ σκώληκες κ' ἐσένα τὰ δικά σου.

* * *

Κι' ἂν εἶσαι ἀκόμη καὶ σοφὸς σαν τὸν Ἀριστοτέλη
Κι' ὅπως ὁ Καῖσαρ δυνατὸς ποὺ κάμνει ὅ,τι κι' ἂν
[θέλῃ.
Πίνε κρασί, γιατὶ θὰ δῇς πῶς τῆς ζωῆς οἱ δρόμοι.
(Ἂν εἶσ' ἀκόμη καὶ Βαχράμ[1]), στὸ μνῆμα ἔχουν
[τὰ τέλη.

* * *

Κρασί, καθάριο κι' ἄδολο ποὺ μοιάζεις τὸ ρουμπίνι.
Ἂς ἦταν σὰν τὸ πνεῦμά σου τὸ σῶμά μου νὰ γίνῃ

ὅπως καὶ σὺ κ' ἐγὼ κρασὶ—καὶ νὰ μὲ λὲν στὸ δρόμο
«Ὥρα καλὴ κύριε Κρασῆ! Τὶ ὡραῖος ποὖχεις γίνει!»

* * *

Ὅλο τὸν κόσμο ἐγύρισα χρόνια μακρυὰ στὰ ξένα.
Κ' ἐκύταζα στὸν οὐρανὸ τ' ἀστέρια του ἕνα ἕνα.
Ὅμως δὲ βρῆκα πουθενὰ ἕν' ἄστρο νὰ σὲ μοιάζῃ
Μήτε λουλοῦδι ἐδῶ στὴ γῆ ὄμορφο σὰν κ' ἐσένα.

* * *

Τὸν ἀγγειοπλάστη ἐκύταζα στὸ ἔργο του ἀπὸ πάνω.
Ποὖφτειανε ἀγγεῖα πήλινα καὶ βάζα τοῦ Σουλτάνου.
Κ' ἦτανε τὸ γλινόχρωμα ποὺ τἄπλαθε παρμένο.
Ἀπὸ κρανίο βασιλῆᾶ καὶ πόδι ἑνὸς ζητειάνου.

* * *

Σὲ μιὰ γυναίκα ἁμαρτωλὴ ποὺ γύρευε βοήθεια.
Εἶπε ἕνας Σέχας[1] «Ντρόπιασμα, ποὺ κρίματα ἔχεις [πλήθια»
Κ' ἐκείνη τοῦ ἀποκρίθηκε: «Ναί, εἶμαι ὅπως τὸ [νομίζεις.
Μὰ εἶσαι κ' ἐσύ, ὅπως φαίνεσαι, τόσο εὐσεβὴς ἀλήθεια;»

* * *

Τὰ γόνατά τους οἱ πιστοὶ στὴν προσευχὴ ἂς τὰ [ρίχνουν
Κ' οἱ χριστιανοὶ στὸν ἄμβωνα τὸ κήρυγμα ἂς κη- [ρύχνουν
Σὲ μιναρέδες καὶ σταυροὺς ἄξια ἐγὼ θὰ δώσω,
Μόνο ἂν τὸ δρόμο τοὺ Θεοῦ καὶ τῆς ἀλήθειας δείχνουν.

* * *

Πάντ' ἀπ' ἀνθρώπους ἔξυπνους νὰ τρέχῃς ἀπὸ πίσω
Ἀπ' τοὺς κοντοὺς ὅσο μπορῶ μακρυὰ θὰ σὲ κρατήσω.
Ἂν σοὖχει δώσει ὁ ἔξυπνος φαρμάκι πάρ' το πιέτο.
Κι' ἂν τ' ἀντιφάρμακο ὁ κοντὸς νὰ τοῦ τὸ στρέ- ψεις πίσω.

* * *

Ὦ, πονεμένη μου καρδιά, ποὺ [illegible] ραγίσεις.
Γιατὶ μιὰ μέρα δὲν περνᾶ χωρὶς νὰ δυστυχήσεις.
Πές μου, ψυχὴ ποιὸς σ' ἔφερε στὰ στήθια μου ἐδῶ [μέσα
Στήθια, ποὺ τόσο γρήγορα θὰ φύγεις νὰ τ' ἀφήσεις.

* * *

Ὦ, ρόδο, ποὺ τῶν κοριτσιῶν μοιάζεις ἐσὺ μονάχα!
Ὦ, θεῖο κρασί, τὸ νάμα σου πορνὸ καὶ βράδυ νάχα!
Ὦ, τύχη, ποὺ κάθε στιγμὴ σὰ ξένη ἐμπρός μου [βγαίνεις
Κ' ἐγὼ φτωχὸς ἐθάρεβα πῶς σέ γνωρίζω τάχα!

ΠΑΥΛΟΣ ΓΝΕΥΤΟΣ

1) Πρίγκηψ καὶ διάσημος κυνηγὸς τῶν ὀνάγρων.
2) Ἱερωμένος

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ

Θέατρον Κυβέλης

Ἐπαίχθη κατὰ τὸν μῆνα αὐτὸν εἰς τὸ θέατρον Κυβέλης, ἡ «Χήρα Μάννα» τὸ πρωτότυπον ἔργον τοῦ κ. Βλαχολιάννη. Ὁ συγγραφεὺς παρουσιάζει ἕνα τύπον σχεδὸν τερατώδη, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς θὰ εἶνε πολὺ σπάνιος διὰ τὸν τόπον μας. Μητέρα, ἡ ὁποία ἀπεχθάνεται τὰ παιδιά της διότι ἀποτελοῦν ἐμπόδιον εἰς τοὺς ἔρωτάς της. Μητέρα ἡ ὁποία παροτρύνει τὸν ἐραστήν της νὰ δολοφονήσῃ τὸ παιδί της καὶ δὲν συγκινεῖται οὔτε τὴν τελευταίαν στιγμήν, τοῦ ψυχορραγήματός του, εἶναι κάτι ἀπαίσιον. Ἀπορεῖ κανεὶς πῶς ὁ κ. Βλαχογιάννης κατέφυγεν εἰς ἕνα τόσον ἀτυχὲς θέμα διὰ νὰ κάμῃ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὸ θέατρον. Εὐτυχῶς ὅτι ἡ ἠθογραφική του δύναμις ἐκάλυψεν ἐν μέρει τὴν ἀτυχῆ ὑπόθεσιν καὶ ἐνεφάνισεν ζωηρὰν τὴν διαγραφὴν τῶν χαρακτήρων, τοῦ μονοπράκτου ἔργου.

* * *

Θέατρον Παπαϊωάννου.

Εἰς τὰ Ὀλύμπια, τὸ γνωστὸν θέατρον τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας παίζει ἀπό τινος ὁ θίασος τοῦ κ. Παπαϊωάννου. Ἤρχισε μὲ τὴν «Γιαπονέζα» τὴν νέα Βιενέζικη ὀπερέττα, τοῦ συνθέτου Μπενάβσκυ. Τὸ ἔργον εἶνε χαριτωμένον. Ἡ ἡρωΐς, μιὰ γλυκειὰ μουμισὲ ἀγαπᾶ ἕναν Ἀμερικανὸν καὶ ἀνταγαπᾶται ἐπ' αὐτοῦ. Εἶνε μία νέα Μπατερφλαΰ, πρὸ τοῦ ἐρωτικοῦ πόνου, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ εἱμαρμένη κάμπτεται, καὶ εὑρίσκει ὁ ἕνας τὴν εὐτυχίαν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἄλλου.

Ἡ μουσικὴ ἂν καὶ ἐπηρεασμένη ἀπὸ τὴν τεχνοτροπίαν τῆς Μπάτερφλαΰ, ἔχει ἐν τούτοις καὶ μέρη ἀξιόλογα γεμάτα ἀπὸ πρωτοτυπίαν καὶ χάριν.

Ὁ κ. Παπαϊωάννου καὶ Οἰκονόμου, καθὼς καὶ αἱ κυρίαι Λαουτάρη καὶ Λάμπη ἔπαιξαν θαυμάσια, καὶ χειροκροτήθησαν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ.

* * *

Θέατρον Ἀπόλλων.

Ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ θεάτρου «Ἀπόλλων» ἐπαίχθη κατὰ μετάφρασιν, μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας ἐπιτυχίας τῆς Παρισινῆς ἐλαφρᾶς ὀπερέττας, τὸ «Ντὲ-Ντὲ» τῶν κ' κ. Βίλεμετς καὶ Κριστινέ. Ἡ μουσική της εἶνε ἐλαφρά, χωρὶς ἀξιώσεις ἀλλὰ πολὺ εὐχάριστος. Τὸ Ντὲ-ντὲ, εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν εἶχεν ἴσως τὴν ἐπιτυχίαν τῶν Παρισίων. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμεν ὅτι, διὰ ἕνα θεαματικὸν ἔργον, ὅπως αὐτό, χρειάζονται σκηνικὰ πρώτης τάξεως, καὶ ἡ μικρὰ σκηνὴ τοῦ Ἀπόλλωνος, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀξιώσεις ἑνὸς τοιούτου ἔργου.

* * *

Θέατρον Κοτοπούλης.

Εἰς τὸ θέατρον τῆς Κυρίας Κοτοπούλη ἐπαίχθη μία διασκευὴ ἀστυνομικοῦ δράματος, ὑπὸ τοῦ κ. Λιδωρίκη μὲ τὸν τίτλον «Ἂν βγῶ νικητής».

Ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ θέατρον ἐδιδάχθη, ὁ «Πεζὸς Ποιητὴς» κομιντὶ μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον,

* * *

Ἡ θερινὴ θεατρικὴ περίοδος ἔληξε μὲ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ 8βρίου. Ὅλοι οἱ θίασοι ὅσοι θὰ παραμείνουν ἐδῶ ἐστεγάσθησαν πλέον εἰς χειμερινὰ θέατρα. Εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ἑκάστην Πέμπτην θὰ δίδωνται φιλολογικαὶ ἀπογευματιναὶ μὲ πρωτότυπα ἔργα νέων συγγραφέων.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

ΤΑ ΚΟΜΜΕΝΑ ΜΑΛΛΙΑ

Εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα, ὅτι αἱ καλλίτεραι γυναῖκες εἶνε ἐκεῖναι ποὖ ἔχουν κοντὰ τὰ μαλλιά των. Αὐτὴν τὴν γνώμην τὴν διετύπωσεν ὁ Θωμᾶς Γκράχαμ, πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τοῦ Σικάγου. Ἔχει πολλὴν σημασίαν ἡ γνώμη ἑνὸς δικαστικοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκδικάζει χίλια πεντακόσια διαζύγια τὸ ἔτος. Εἰς μίαν διάλεξιν τὴν ὁποίαν ὁ κ. Γκράχαμ ἔκαμε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὡμίλησε εὐνοϊκῶς διὰ τὴν μόδαν αὐτήν, τὴν ὁποίαν μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸν ἀκολουθοῦν αἱ ἀμερικανίδες ἀναφέρων, ὅτι ἀπὸ διετίας, ἀφ' ὅτου ἤρχισε ἡ μόδα αὐτή, δὲν εἶδα κυρίαν μὲ κομμένα μαλλιὰ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς περίπτωσιν διαζυγίου. Εἶνε ἀληθές, ὅτι, ἐγνώρισα, εἶπε ὁ κ. Γκράχαμ, συζύγους γυναικῶν μὲ κοντὰ μαλλιὰ νὰ παραπονοῦνται κατὰ τῶν συζύγων των ποτὲ ὅμως τὰ παράπονά των δὲν ἔφθανον μέχρι τοῦ χωρισμοῦ. Ἐπίσης ἐξηκριβώθη ὅτι καμμιὰ γυναῖκα μὲ κομμένα μαλλιὰ δὲν ἀπεπειράθη νὰ αὐτοκτονήσῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ τελευταίου ἔτους. Φαίνεται ὅτι ἡ γυναῖκα μὲ τὰ κοντὰ μαλλιὰ ἔχει χαρακτῆρα εὔθυμον ὁ ὁποῖος δὲν φθάνει ποτὲ εἰς ἀπαισιοδοξίαν δυναμένην νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἰδέαν τῆς αὐτοκτονίας. Οἱ σύζυγοι δὲν ἀγαποῦν τὶς κακοκτενισμένες γυναῖκες. Ἐκεῖναι ὅμως ποὖ ἐξακολουθοῦν νὰ τρέφουν μακρὰν κόμην, γνωρίζουν τὶ βάσανον εἶνε τὸ κτένισμα καὶ μὲ πόσους κόπους ἐπιτυγχάνεται μιὰ καλλιτεχνικὴ κόμμωσις ποὖ νὰ θέλῃ τὸν ἄνδρα. Κατόπιν τῶν δηλώσεων αὐτῶν, τὸ ψαλλίδισμα τῶν μαλλιῶν διεδόθη καταπληκτικῶς εἰς τὰς Ἀμερικανικὰς πολιτείας. Ξανθά, καστανά, μαῦρα μαλλιά, κόπτονται ἀνηλεῶς, χωρὶς οἶκτον...

Τὸ σκάνδαλον ἑνὸς Παρασήμου.

Εἰς τὸ Παρίσι, τὸ Συμβούλιον τοῦ Τάγματος τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, ἀπέρριψε τὴν πρότασιν τοῦ Γάλλου Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, πρὸς ἀπονομὴν παρασήμου εἰς τὸν Πωζ Ζεραντζὺλ συγγραφέα δύο τῶν ὡραιοτέρων κωμῳδιῶν τοῦ συγχρόνου θεάτρου. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔκαμε ζωηρὰν ἐντύπωσιν, εἰς τοὺς κύκλους τῶν γάλλων λογίων, καὶ τοῦ Παρισινοῦ κοινοῦ. Πρῶτος ὁ περίφημος συγγραφεὺς Ροβέρτος ντὲ Φλερύ, διετύπωσε τὴν ἀπορίαν του, δι' ἀνοικτᾶς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Γραμματέα τῆς Λεγεῶνος. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὁ κ. Ντὲ Φλερύ, ἐζήτησε, ὅπως τὸ Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε ἀποτελεῖται ἀπὸ διακεκριμένους ἄνδρας, διαρρυθμισθῇ. Ἕνας λόγιος ὀφείλει νὰ ἐκλέγεται μεταξὺ τῶν μελῶν του, διότι θὰ δύναται νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν τῶν προτεινομένων εἰς

παρασημοφορίαν συγγραφέων, καὶ νὰ μὴ περιπίπτῃ εἰς παρόμοια λάθη.

Ἡ διαμαρτυρία αὕτη, τοῦ κ. Ντὲ Φλερύ ἐπεδοκιμάσθη παρ' ὅλων τῶν λογοτεχνῶν. Ἕνας ἐξ αὐτῶν ἐπρότεινεν, ὅπως συνταχθῇ ἔντονος διαμαρτυρία τὴν ὁποίαν νὰ ὑπογράψουν ὅλοι οἱ γάλλοι συγγραφεῖς, καὶ οἱ ἠθοποιοί. Ἄλλοι ἔγραψαν εἰρωνικὰ ἄρθρα εἰς βάρος τοῦ Συμβουλίου, καὶ ἡ γελοιογραφία δὲν ἀφῆκε ἀνεκμετάλλευτον τὴν ὑπόθεσιν. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐχαρακτηρίθησαν, ὡς ἀμαθῆ καὶ ἐστερημένα φιλολογικῆς μορφώσεως.

* * *

Ἐν τούτοις παρ' ὅλα ταῦτα, τὸ Συμβούλιον ἔδειξε ἐνδιαφέρον διὰ γεγονὸς τὸ ὁποῖον παρήγαγε μεγάλον θόρυβον εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον. Ὁ Πὼλ Μαργκερίτ, εἶχε τιμηθεῖ μὲ τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνος χάρις εἰς τὰ βιβλία του. Ὅταν ὅμως ἐδημοσίευσε τὴν περιλάλητη «Γκαρσόν», τὸ Συμβούλιον ἐν ἀγανακτήσει διέγραψε τὸν Πὼλ Μαργκερὶτ ἀπὸ τὸν σχετικὸν κατάλογον. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ τύπος ἐξηγέρθη κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς. Οἱ συγγραφεῖς ὁμοίως. Ὅλοι μὲ μιὰ φωνὴ ἀπεφάνθησαν ὅτι τὸ Συμβούλιον δὲν πρέπει νὰ ἀναμιγνύεται εἰς τοιούτου εἴδους ὑποθέσεις...

* * *

Τὸ Συμβούλιον ὅμως θέλων ν' ἀποδείξῃ ὅτι γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾶ τὴν ἀξίαν, ἀπένειμε τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνος εἰς μίαν ποιήτριαν. Τὸν σύζυγον τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἀνδρὺ ντὲ Ρενιέ, τὴν γνωστὴν εἰς τὴν τέχνην, ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Γιράρδη ντ' Οὐβίλ. Ἡ κ. Ρενιέ, ὅμως δὲν εἶνε μόνον ποιήτρια. Εἶνε καὶ κόσμημα τῆς παρισινῆς κοινωνίας, ὅπως εἶνε τιμὴ διὰ τὰ Γαλλικὰ γράμματα. Ἀλλὰ τὰ παράξενα ἐξακολουθοῦν. Μόλις εἰδοποιήθη ἡ κ. Ρενιέ, διὰ τὴν παρασημοφορίαν της εἴτε ἐκ μετριοφροσύνης, εἴτε ἐξ ἄλλης αἰτίας ἡ ποιήτρια ἠρνήθη νὰ τὴν δεχθῇ μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις.

— Εὐχαριστῶ. Δὲ φορῶ κοσμήματα.

Ἡ Ἐπίδρασις τοῦ πολέμου.

Ὁ Δόκτωρ Χεραμ Μπιλλάρντ, ἀμερικάνος ψυχίατρος, ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ φυσικὴ εὐθυμία τῶν νέων καὶ ὑγειῶν λαῶν ἐξασθενίζει ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος. Εἶνε περίεργος ἡ στατιστικὴ τοῦ δόκτορος. Αἱ γελασταὶ φυσιογνωμίαι κατῆλθον ἀπὸ 6 τοῖς ἑκατὸν ποῦ ἦσαν εἰς τὸ 1921 εἰς 3 τῷ 1922, καὶ εἰς 2 τῷ 1923. Τὰ μειδιῶντα πρόσωπα τὰ ὁποῖα τῷ 1922 ἦσαν 13 τοῖς ἑκατόν, κατῆλθεν εἰς 9 κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος Τὰ ἀδιάφορα πρόσωπα ἀποτελοῦν τὴν πλειονοψηφίαν ἤτοι 52 τοῖς ἑκατόν. Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ ἀνησυχεῖ περισσότερον τὸ Ἀμερικανὸν ψυχίατρον εἶνε ἡ αὐξάνουσα ἀναλογία τῶν θλιβερῶν φυσιογνωμιῶν. Ἀπὸ 27, ἀνῆλθον εἰς 36, εἰς ἑκάστην ἑκατοντάδα διερχομένων διαβατῶν.

Τὸ συμπέρασμα; Ἡ ἐπίδρασις τοῦ πολέμου, ἡ κρίσις τῆς ἐργασίας, ἡ γενικὴ ἀνησυχία τοῦ κόσμου ἡ ὁποία δὲν εἰμπορεῖ ἀκόμη νὰ καταστα λῇ, αὐτὰ εἶνε τὰ κυριώτερα αἴτια, τῆς μεταβολῆς τῶν ψυχικῶν διαθέσεων τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Γεωργικὲς σπειρουνιές». Ἡ Κύπρος μᾶς ἀπέστειλεν ἕνα τομίδιον μὲ τὸν χαρακτηριστικὸν αὐτὸν τίτλον. Ὁ «ἐκεῖ Ἐπόπτης τῆς Γεωργίας» Α. Κλοκάρης εἶναι ὁ συγγραφεύς του. Ἡ λατρεία του πρὸς τὸ δένδρο, ἡ ἀγανάκτησίς του κατὰ τῶν καταστροφέων τῆς δενδρώδους ζωῆς διαγράφονται μὲ τὴν μεγαλειτέραν ζωηρότητα.

Λόγια σπαρακτικὰ ξεφεύγουν ἀπὸ τὴν πέννα του γιὰ τὴν ἀδυναμία τοῦ δένδρου νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ζωή του, τὴν ζωτικότητά του, τὴν δροσερότητά του, τὴν εὐεργετική του ἀποστολή, ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην κακουργίαν. Λί λίγαι σελίδες του εἶναι γεμάτες ἀπὸ μίαν διαρκὴ ἀγωνίαν διὰ τὴν τύχην τοῦ ἐξωραϊστοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ δὲν δυνάμεθα παιὰ νὰ συγχαρῶμεν τὸν κ. Κλοκάρην ὅτις τόσον ὑποβλητικὰ ἐζήτησε νὰ στρέψῃ τὴν εὐαισθησίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ὑπὲρ τοῦ δενδροκομικοῦ πλούτου τῆς χώρας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Ἀπὸ τὸ παρὸν τεῦχος ἐλλείπει ἡ τόσον ἐνδιαφέρουσα μελέτη τοῦ ἐπιλέκτου συνεργάτου μας κ. *Λάσκαρη* περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Νεοελληνικοῦ θεάτρου. Ἀτυχῶς μᾶς ἐστάλησαν ἀργὰ τὰ χειρόγραφα. Ἡ συνέχεια ἑπομένως εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Νέα Ζωή.—Μηνιαῖον φιλολογικὸν περιοδικόν. Ἐκδίδεται εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Φάρος.—Περιοδικὸν μηνιαῖον. Ἐκδίδεται εἰς Βόλον.

Λογοτεχνικὲς Σελίδες.—Μηνιαῖον περιοδικόν. ἐκδίδεται εἰς Χανιὰ Κρήτης.

Ἐρανιστής.—Μηνιαῖον περιοδικόν. Ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις.

Παράδεισος.—Ἑβδομαδιαῖον περιοδικόν. Ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις.

Ὁ Ἀγῶνας τῆς Γυναικας.—Μηνιαῖον δελτίον τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναικὸς» Διευθύντρια Σύμβουλος ἡ κ. Ἑλένη Κορύλλου.

Λογοτέχνης.— Δεκαπενθήμερον φιλολογικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον εἰς Βόλον ὑπὸ ὁμίλου φιλολογούντων νέων.

Ἕσπερος.— Μηνιαῖον περιοδικόν, ἐκδίδεται εἰς Σύρον,

Μακεδονικὰ Γράμματα.— Μηνιαῖον περιοδικόν, ἐκδίδεται εἰς Θεσσαλονίκην.

Εὔα Νικήτρια. — Μηνιαῖον Περιοδικόν, ἐκδίδεται εἰς Ζάκυνθον. Διευθύντρια. Μαριέττα Γιαννοπούλου.

Μοῦσα. Περιοδικὸν Μηνιαῖον. Ἀθῆναι,

L' Europa Orirntale—Roma.

Libre—Dirécteur Ms Roussel—Athenes, Ὁδὸς Σίνα.

Αἱ Μοῦσαι — Διευθυντής: Λ. Ζώης Ζάκυνθος.

Ἑπτανησιακὴ Ἐπιθεώρησις. — Μηνιαῖον περιοδικόν. Ἐκδίδεται εἰς Ζάκυνθον.

Βίγλα.—Μηνιαία φιλολογικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ Ἐπιθεώρησις. Ἐκδίδεται εἰς Μεσολόγγιον.

Ὑπαλληλικὴ Ἕνωσις. — Ἑβδομαδιαῖον ὄργανον τῆς λέσχης τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἐκδίδεται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος εἰς Ἀθήνας.

Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας.—Ἐξεδόθη ὁ δεύτερος τόμος τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας τοῦ κ. Δημ. Λ. Ζωγράφου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Δεχόμεθα μέχρι τέλους τρέχοντος μηνὸς προσφορὰς διὰ τὴν προμήθειαν μέχρι τριακοσίων ἵππων ἢ ἡμιόνων ἐργασίας, προοριζομένων διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς γεωργικῆς ἐγκαταστάσεως προσφύγων.

Οἱ ἐν λόγῳ ἵπποι ἢ ἡμίονοι δέον νὰ εἶνε ἡλικίας οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν δέκα ἐτῶν καὶ οὐχὶ κατωτέρας τῶν τεσσάρων ἐτῶν, καὶ ἀναστήματος οὐχὶ κατωτέρου τοῦ 1,35 τοῦ μέτρου.

Ἡ παράδοσις τούτων γενήσεται εἰς Χαλκίδα.

Εἰς τὰς ὑποβαλλομένας προσφορὰς δέον νὰ καθορίζηται ἡ προέλευσις τῶν προσφερομένων κτηνῶν, ἡ ἡλικία τούτων καὶ ὁ χρόνος τῆς παραδόσεως, προτιμωμένων τῶν δι' ἀμεσότερον χρόνων προσφορῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1923.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

«Περὶ ἀναβολῆς τῆς δημοπρασίας διὰ τὴν προμήθειαν 5,000 τόννων κριθῆς».

Φέρων εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων ὅτι ἡ, διὰ τὴν 27ην τρέχοντος μηνός, προκηρυχθεῖσα δημοπρασία διὰ τὴν προμήθειαν 5,000 τόνων κριθῆς, ἀναβάλλεται διὰ τὴν 29ην τρέχοντος μηνός, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10ην π. μ.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Περὶ προμηθείας 5.000 τόννων κριθῆς.

Φέρομεν εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, ὅτι τὸν 27ην τρέχοντος μηνὸς ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10ην π. μ. καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ γεν. Γραμματέως ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ὁρισθησομένης ὑφ' ἡμῶν γενήσεται πρόχειρος προφορικὴ μειοδοτικὴ δημοπρασία διὰ τὴν προμήθειαν πέντε χιλιάδων τόννων κριθῆς παραδοτέων τσίφ Θεσσαλονίκην.

Ἕκαστος μειοδότης διὰ νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς τὴν δημοπρασίαν δέον ἀπαραιτήτως νὰ καταθέσῃ ἐγγύησιν 5 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς προσφορᾶς του.

Πλείονες πληροφορίαι παρέχονται παρὰ τῷ Τμήματι Ἐποικισμοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

«Περὶ προμηθείας βοῶν»

Μὴ ἐπιτευχθείσης κατὰ τὴν γενομένην δημοπρασίαν συμφερούσης τιμῆς διὰ τὴν προμήθειαν βοῶν Σερβικῶν καὶ ἐγχωρίων, ἡ δαμοπρασία ἐπανεληφθήσεται τὴν 24ην τρέχοντος μηνός, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10 π. μ. καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς συσταθησομένης ὑφ' ἡμῶν.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Φέρομεν εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων ὅτι δεχόμεθα προσφορὰς διὰ τὴν προμήθειαν 1000 χιλίων κ. μέτρων ξυλείας οἰκοδομησίμου (καδρόνια καὶ σανίδας) διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν προσφύγων τῆς περιφερείας Πρεβέζης.

Ἐν τῇ προσφορᾷ δέον νὰ ἀναγράφωνται καὶ αἱ διαστάσεις τῆς προφερομένης ξυλείας καὶ τὸ προφερόμενον ποσὸν ἐξ ἑκάστου εἴδους.

Παράδοσις τῆς ξυλείας ἄμεσος εἰς Πρέβεζαν.

Πληροφορίαι παρέχονται παρὰ τῷ Τμήματι Ἐποικισμοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας).

ΥΠΟΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Γνωρίζει τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὅτι διαθέτει πρὸς πώλησιν ἐν τῷ Γεωργικῷ Μηχανουργικῷ Κέντρῳ Ἀθηνῶν (Ρούφ) τὰ κάτωθι γεωργικὰ μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα:

11 Βενζινάροτρα Gase δυνάμεως 10 Χ 20 Η Ρ μεταχειρισμένα ἀλλ' ἐν καλῇ καταστάσει πρὸς δρ. 8500 περίπου ἕκαστον.

6 Γεωφρέζαις (Βενζινάροτρα ἐλικόπτερα) δυνάμεως 16 Χ 20 Η. Ρ. καινουργεῖς συστήματος Xevier Chapmes Γαλλίας πρὸς δρ. 2900 ἑκάστη.

61 Ἀλωνιστικαὶ μηχαναὶ Gase διαστάσεων τυμπάνων 20Χ28 καινουργεῖς πρὸς δρ. 2900 ἑκάστη.

2 Ἀλωνιστικαὶ Gase διαστάσεων τυμπάνων 20Χ 36 πρὸς δρ. 3000 ἑκάστη.

32 Γραμμικοὶ σπορεῖς Exelsior πρὸς δρ. 600 ἕκαστος.

39 Ἄροτρα μονόϋνα ἱππόκινητα Ἀμερικανικὰ Rockisland πρὸς δρ. 90.

2. Μονόστοιχοι ὀδοντωταὶ σβάρναι πρὸς δρ. 50 ἑκάστη.

1300 Κάσσαις Ἀμερικανικοὶ πρὸς δραχμὰς 15.

Διὰ πληρεστέρας πληροφορίας δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ἀπευθύνονται εἰς τὸ γραφεῖον Γεωργικῆς Μηχανικῆς τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας.)